

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

MEH
Research & consulting

**Улсын төсөв болон ЭМД-аас санхүүжүүлэх өвчин,
эмгэгүүдийн тохиолдлуудыг оношийн хамааралтай
бүлэгт ангилах, өртгийн жинг нэгтгэн тооцох
судалгааны тайлан**

Улаанбаатар хот

2018 он

Танилцуулга

Оношийн хамааралтай бүлэг ОХТБ гэдэг нь 1) эмнэлзүйн шинж тэмдэг, болон 2) тусламж үйлчилгээнд зарцуулсан зардлын хувьд ойролцоо, 3) статистик мэдээгээр тохиолдлын тоо нь хангалттай байх тохиолдлуудыг нэг бүлэг болгон ангилсан өвчний ангиллын тогтолцоо юм¹. Уг тогтолцоо нь оношийн бүлгийг тодорхойлох, түүнд тодорхой тогтсон тариф бий болгох, мэдээллийн тогтолцоо болон хяналтыг сайжруулах гэх мэт өргөн хүрээний асуудлыг хамардаг. Хэрвээ аль нэг тохиолдлын эмчилгээний зардал эмчлүүлэгчийн төлж буй хэмжээнээс их байвал эмнэлэг алдагдалд орж, бага байвал орлого олдог ч эмнэлгийн тохиолдол бүрийг бодит өртгөөр санхүүжүүлбэл тохиолдлыг эмчлэхэд үр ашгийг дээшлүүлэх ямар нэг хөшүүргэ үүсэхгүй. Хэрвээ дундаж өртгөөр төлбөр хийвэл олон тохиолдлуудыг дундаж өртгөөс бага зардлаар эмчлэх замаар илүүдэл зардлыг бий болгож чанарт анхаарах боломж олгож өвчнүүдийн татан илүү орлого олдог¹.

Энэ тогтолцоог улс орнууд дараах зорилгоор ашигладаг. Үүнд:

- тусламж үйлчилгээг худалдан авах төлбөрийн арга хэрэгсэл болгох,
- эрүүл мэндийн салбарын тусламж үйлчилгээг санхүүжүүлэх,
- тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах,
- үр ашгийг нэмэгдүүлэх,
- эмнэлгийн зохистой санхүүжилтийг боловсронгуй болгоход хэрэглэж байна.

Манай орны хувьд ОХБ-г эрүүл мэндийн даатгалын сангаас тусламж үйлчилгээг санхүүжүүлэхэд хэрэглэж өргөтгөн тарифийг хэд хэдэн удаа шинэчлээд байна. ЭМД-ын санхүүжилт сүүлийн 10 гаруй жилийн хугацаанд эрүүл мэндийн зардлын 20-23 хувийг эзэлж тогтвортой, найдвартай эх үүсвэр болж ирсэн. Энэхүү тогтолцоог цаашид улам боловсронгуй болгох, ОУУ 9 ангиллыг тусламж үйлчилгээний өртөгт тусгах зорилгоор ОХБ-ийг дахин авч үзэх шаардлага жрган гарч байна. Эрүүл мэндийн салбарын гол зорилтуудын нэг болох иргэдийг эрүүл мэндээс үүдэлтэй санхүүгийн эрсдэлээс сэргийлэхэд зохистой томъёолсон өвчний ангиллын тогтолцоо чухал үүрэг гүйцэтгэх юм.

Зорилго

Улсын төсөв болон ЭМД-ын сангаас санхүүжиж буй тусламж, үйлчилгээний оношийн хамааралтай тохиолдлын бүлгийг боловсруулах

Зорилтууд

¹Langenbrunner JC, Cashin C, O'Dougherty S, editors. *Designing and implementing provider payment systems: how to manuals*. Washington: The World Bank; 2009

1. Олон улсын өвчний 10 дугаар ангилал ба Олон улсын үйлдлийн 9 дүгээр ангилалд суурилан ОХТБ-ийн ангиллыг ЭМДС-ийн тусламж, үйлчилгээнд өргөжүүлэн хийж, ЭМЯ-нд танилцуулж, баталгаажуулах

Хүлээгдэж буй үр дүн:

- Судалгаа хийх аргачлалыг захиалагч болон санхүүжүүлэгч талд танилцуулах
- Өвчний ОУ-ын 10 ба 9 дүгээр ангилалд суурилан ОХТБ-ийн ангиллыг ЭМДС-ийн тусламж, үйлчилгээнд өргөжүүлэн хийсэн тайлан

Улс орнууд ОХТБ-ийг тодорхойлохдоо бусад оронд ашиглаж байгаа тогтолцоог өөрийн оронд тохируулан хэрэглэх эсвэл өөрсдийн хувилбарыг гаргаж ирэх гэсэн 2 аргыг хэрэглэдэг байна. Улс орнууд энэхүү тогтолцоог үе шаттайгаар нэвтрүүлж, практикаас урган гарсан сургамжуудыг тусган өөрчилдөг байна.

ОХТБ-г тодорхойлоход клиникийн хувьд ижил төстэй эсэхийг үнэлэх эмчийн зөвлөмж, статистикийн дүн шинжилгээ, байгаа тоо баримтад үндэслэн оношийн бүлгийг нэгтгэх үйл явц салангид бус нэгдмэл байх шаардлагатайг сануулсан байдаг².

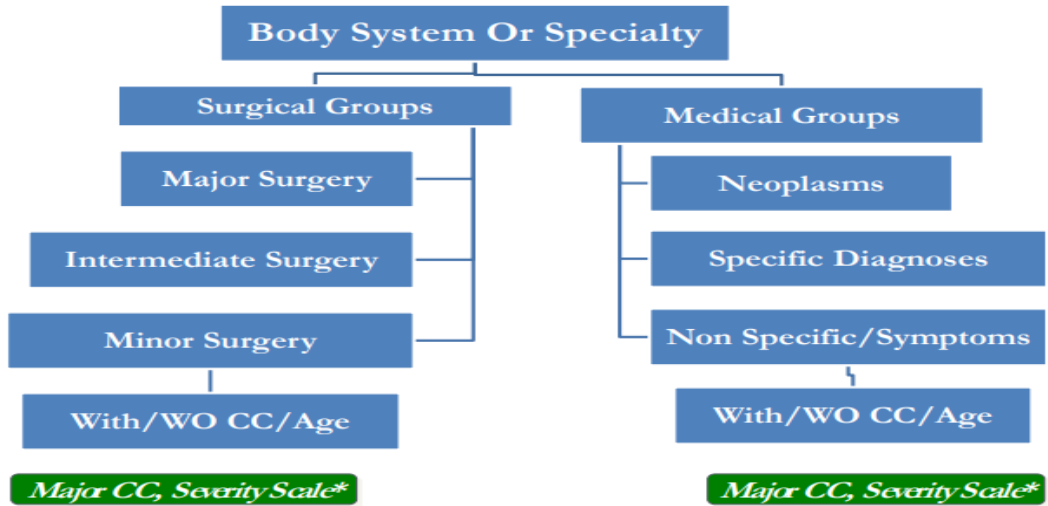
Ихэнх улс орнууд ОХБ-ийг тодорхойлохдоо интернетийн нээлттэй орчинд (open source) суурилсан компьютерийн програм ашиглан боловсруулалт хийсэн туршлага байна.

² ӨООБ-ийн загварыг боловсруулах, 2016 оны 10 сарын 1

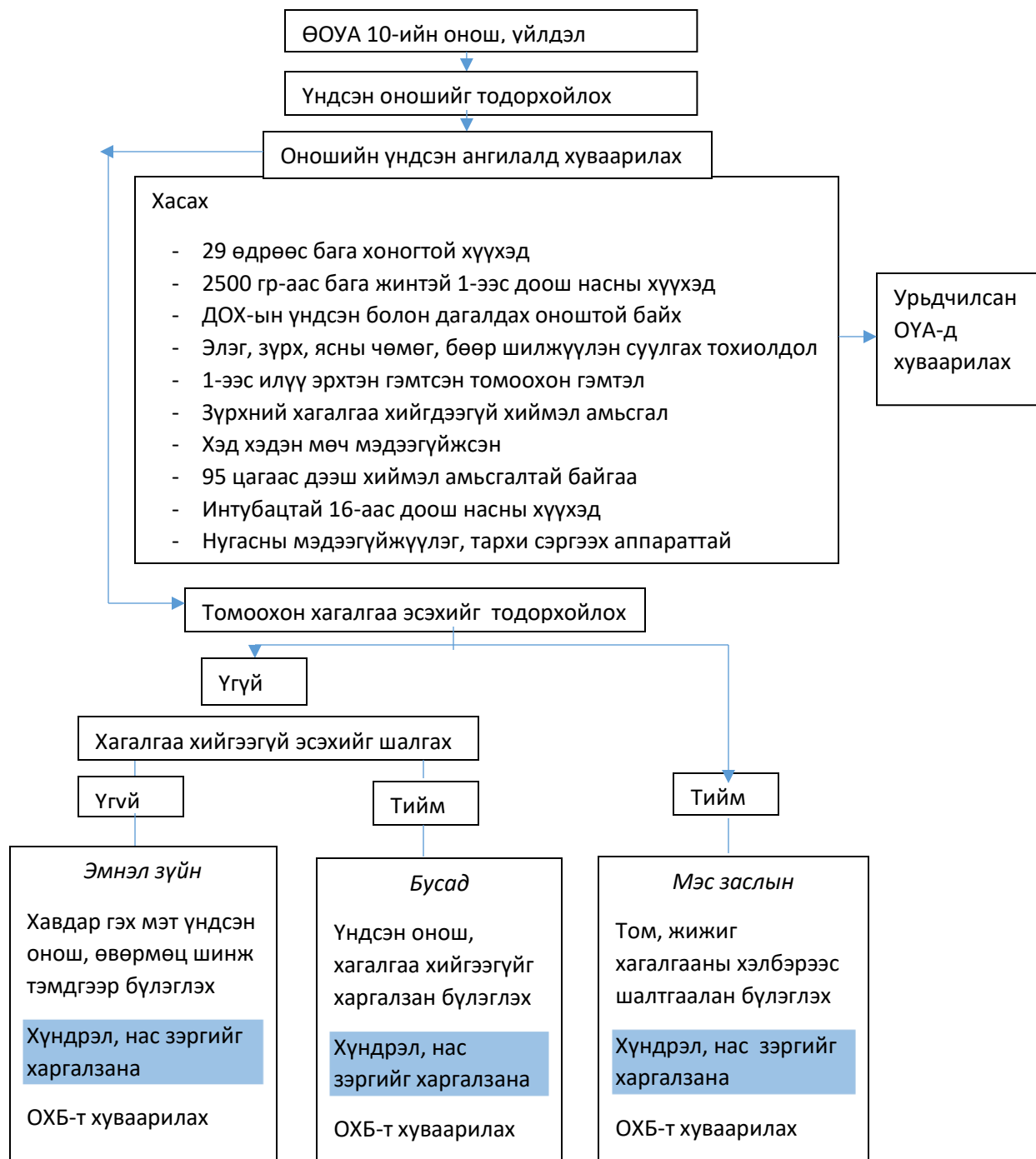
ОХБ-ийг тодорхойлох олон улсын загвар

Ихэнх орнууд дараах ОХБ-ийг боловсруулах бүтцийг ашигладаг.

Design Structure of the DRG

Австралийн AR DRG-ийг боловсруулахдаа дараах диаграммыг ашигладаг байна.

ОХБ-ийг тодорхойлох үе шат³

- Үнэлгээ хийх тоон мэдээллийг бий болгох
- Цуглуулах мэдээллийн өгөгдлийг тодорхой болгох, хязгаарыг тогтоох

³ Америк, Австрали, Монгол, Вьетнам зэрэг орны арга зүйн зөвлөмж

Улс орнууд зарим үзүүлэлтийг зайлшгүй авч үздэг. Үүнд:

- Нас (Nord DRG-д 6 төрлийн насны хязгаарыг авч үздэг:Үүнд: 1. Үндсэн оношид хүүхдийн нас 17 нас буюу 6 574 өдрөөс ихгүй байх, 2. Насанд хүрэгч 14 нас буюу 5114 өдрөөс багагүй байх, ихгүй байх, 3. Эмэгтэйчүүдийн өвчтөн 56 нас буюу 20440 өдрөөс ихгүй байх, 4. Нярай 1 нас буюу 365 өдрөөс ихгүй байх, 5. Өвчтөн 125 нас буюу 45654 өдрөөс ихгүй байх, 6. Нярайгаас бусад хүүхдийн нас 18 нас буюу 6574 өдрөөс ихгүй байх гэсэн хязгаарыг ашигладаг байна.)
- Хүйс
- Хэвтсэн болон гарсан огноо(гарсан огнооноос хэвтсэн огноог хасч гаргадаг бөгөөд Тайланд улсад 6 цагаас доош хугацааг хасч тусгай ангилал үүсгэж тооцдог.⁴)
- Үндсэн онош
- Хоёрдогч онош
- Хүндрэл
- Мэс засал хийлгэсэн эсэх (үүнийг зөвхөн мэс заслын өрөөнд хийгдсэнийг тооцдог)
- Гарах үеийн байдал (1. зөвшөөрч гарсан, 2. Зөвшөөрөлгүй гарсан, 3. Зугтаасан, 4. Шилжүүлсэн 5. Бусад, 8. Нас барсан, задлан хийсэн, 9. Нас барсан, задлан хийгээгүй гэж ангилдаг⁴)
- Дундаж ор хоног (365 хоногоос илүүгүй байх, Вьетнам).

Зарим улс орны эмнэлгээс цуглуулдаг өгөгдөл маш олон боловч практик ач холбогдолтой цөөн тооны өгөгдлийг авч үзэх нь зүйтэй.

Зарим улс оронд хэрэглэдэг өгөгдлүүд

	AR DRG	Nord DRG	Case mix, Vietnam
Нас	+	+	+
Хүйс	+	+	+
Үндсэн онош	+	+	+
Дагалдах онош	+	+	+
ДОХ	+	+	+
Үйлдэл	+	+	+
Гарах үеийн байдал	+	+	+

➤ *Оношийн их бүлгийг тогтоох*

АНУ 26, Австрали улс 23 оношийн их бүлэгтэй, үүний дагуу тоон мэдээллийг цэгцлэх, хуваарилдаг бөгөөд энэхүү хуваарилалт нь тухайн их бүлгийн тохиолдол, томоохон үйлдлүүд бусад бүлэгтэй холилдохгүй, зөвхөн тухайн бүлэгт хамраахад тусалдаг⁵. ОУ-ын практикт урьдчилсан ОХБ-ийг тодорхойлж, үүнд маш өндөр үнэтэй (эд эрхтэн суулгах, солих) тохиолдлыг оруулдаг.

Оношийн их бүлгийн жагсаалт

1. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг
2. Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг
3. Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг

⁴ Тайланд бүлэглэлийн явц, Чайрож Зунсонтипорн, Эрүүл мэндийн судлагааны төв

⁵ <https://www.cms.gov/icd10manual/version31R-fullcode-cms/P0001.html>

4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг
5. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг
6. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг
7. Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг
8. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг
9. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг
10. Дотоод шүүрэл,тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг
11. Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг
12. Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг
13. Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг
14. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе
15. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг
16. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг
17. Ялгарал багатай хавдрууд
18. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин
19. Сэтгэцийн өвчин, эмгэг
20. Архи, тамхины хэрэглээ, үүнтэй холбоотой сэтгэцийн эмгэг
21. Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
22. Түлэгдэл
23. Эрүүл мэндийн байдал, эрүүл мэндийн үйлчилгээтэй холбоотой эмгэг
24. Хавсарсан их хэмжээний гэмтэл
25. ДОХ

➤ *Оношийн их бүлэгт байгаа тохиолдлууд эмнэлзүйн хувьд ойролцоо эсэх, тохиолдлын тоо хангалттай эсэхэд үнэлгээ хийх*

➤ *Эмнэлзүйн болон мэс заслын гэж салгах, ажилбар, хүндрэлийг тооцох*

Nord ОХБ ICD-10, ICD 9 CM хоёр бүтэц, агуулгын хувьд нийцэл муу учраас онош, үйлдэл хоёрыг шууд харгалзуулах боломжгүй тул тусгай заавар хэрэгтэй. Туршлагаас харахад хоёрдмол санаагүй заавар боловсруулах боломжгүй байдаг байна гэж дүгнэсэн байна⁶. Улс орнууд үйлдлийг ангилахдаа ялгаатай ангиллын тогтолцоог ашигладаг. Жишээ нь: Nord ОХБ нь Nomesco мэс заслын үйлдлийн ангиллыг, Испани, Португал, Польш ОУ-ын үйлдлийн 9 дүгээр ангиллыг ашигладаг⁷.

➤ *Кодлолт*

Шинэ Зелланд улсад ОХБ-ийг кодлохдоо 4 орны бүтэц ашигладаг. ADDS – А ба S нь үсэг, D тоог илэрхийлдэг. Үүнд:

1. А үсэг - Оношийн их бүлгийг илэрхийлсэн үсгүүдийг заадаг.
2. DD үсэг - 2 оронтой тоо ОХБ-ийн хуваарилалтыг өөрөөр хэлбэл: 01-39 мэс засал, 40-59 бусад, 60-99 эмнэлзүйн тохиолдлыг тэмдэглэдэг.

⁶Nord DRG User's Manual

⁷ Diagnosis-Related Groups in Europe - Moving towards transparency, efficiency and quality in hospitals, The European Observatory on Health Systems and Policies, 2011

3. S үсэг – ОХБ хэр зардал зарцуулж байгааг заадаг хуваарилах үзүүлэлтийг (А-хамгийн өндөр, В- 2 дахь өндөр зардал, С - 3 дахь өндөр зардал, D - 4 дэх өндөр зардал, Z –бусад буюу хуваарилагдаагүй тохиолдлууд) илэрхийлдэг.

Монгол улс 2007 онд олон улсын IR DRG-д үндэслэн эрүүл мэндийн даатгалын хэвтэн эмчлэх тусламж үйлчилгээний болон амбулаторийн өртөг ойролцоо оношийн хамааралтай бүлгийг шинэчилсэн⁸. Одоогийн нөхцөл байдалд өдрийн эмчилгээ, өдрийн мэс заслын, химийн эмчилгээ үйлчилгээ нэвтэрсэн нь амбулаторийн бүлгийг өргөтгөх боломж олгосон. Мөн 2016 онд өндөр өртөгтэй хэрэгслийн тарифыг тогтоосон нь зарим талаар эмнэлгүүдэд ёс зүйн гажуудлыг үүсгэж болох ч нөгөө талаар өндөр өртөгтэй тусламж үйлчилгээг бодит өртөгт нь ойртуулах нөхцлийг бүрдүүлсэн.

I ХЭСЭГ. ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭХ ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОХБ

Энэхүү судалгаанд ОХБ-ийг тодорхойлохдоо дараах үе шатыг хэрэгжүүлсэн. Үүнд:

1. Олон улсын туршлагыг судласан (Скандинавын орнуудад ашигладаг Норд DRG, Австрали, АНУ-ын медикэйр, медикэйд тогтолцоонд ашигладаг DRG, IR DRG, Тай DRG-г ашиглан боловсруулсан Вьетнам DRG болон бусад эх үүсвэрүүд).
2. ОХБ-ийг тодорхойлоход мэдээний чанар чухал бөгөөд тоон хязгаарын хүрээнд үнэлгээ хийхэд ихээхэн хэмжээний тоо эцсийн үнэлгээнд хасагддаг⁹ учраас улсын хэмжээний боломжийн ОХБ бий болгоход төлөөлөх хэмжээний тоон мэдээлэл шаардлагатай. Иймд 2017 оны Улсын I, II, III төв эмнэлэг, Гэмтэл согогийн үндэсний төв, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Хавдар судалын үндэсний төв, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Орхон, Өвөрхангай аймгийн БОЭТ, Сэлэнгэ, Төв, Завхан, Хөвсгөл, Дундговь, Дархан аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, Хан-Уул дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, Өргөө амаржих газарзэрэг 18 эмнэлгийн нийт өвчний мэдээллийг нэгтгэн EXCEL болон SPSS програмд оруулсан (эмнэлгүүдийн өвчлөлийн 212749 тохиолдол, төрөхийн 12589 тохиолдол нийт 226338 тохиолдолд шинжилгээ хийсэн).
3. Цуглуулсан өвчний мэдээлэлд цэвэрлэгээ хийсэн.
4. Эмнэлэг тус бүрт зохилон тохиолдох өвчлөл, давтамжийг 2015, 2016 оноор гаргаж харьцуулсан анализ хийхэд тухайн онуудад өвчний тохиолдол ялгаа багатай байсан тул онуудын мэдээлэлд харьцуулалт хийх шаардлагагүй гэж үзсэн (Хавсралт 1).

⁸Mongol DRG

⁹Adopting Thai DRG for Vietnam Universal Health Coverage: A case of BA Vi District Hospital, Dung Chi Tham, 2015

5. Өвчний хоёрдогч онош болон хүндрэл нь эмнэлэгт ихээхэн хэмжээний зардлыг бий болгодог, үүнтэй холбоотой тохиолдлын зардлын зөрүү нь ОХТБ-ийг нэвтрүүлсний гол зорилгыг биелүүлэхэд саад болдог. АНУ-ын Медикэйр, Медикэйд үйлчилгээний төв болон ихэнх улс орнууд өвчнийг хүндрэлийн зэргээр нь 4 (бага, дунд, гол, ноцтой¹⁰), нас барах магадлалын зэргээр нь 4 ангилдаг байна. Бидний мэдээлэлд ихэнх эмнэлгүүд хүндрэлийг бүртгээгүй байсан тул зардалд тусгах оролдлого амжилтгүй болсон. Иймд энэ үе шатанд эмнэл зүйн хувьд ойролцоо байдлаар нь нэгтгэн кодолсон (Хавсралт 2). Кодлох явцад ОУӨ 10 ангиллын оношууд зарим талаар хүндрэлтэй эсэхийг тодорхойлох боломж олгосон. Жишээ нь: түлэгдлийн зэрэг, зарим мэс заслын хүндэрсэн болон хавсарсан эсэхийг тус тусад нь кодлох зэрэг

Эмнэлзүйн хувьд ойролцоо байдлаар кодлосон жишээ

ӨОУА 10	ӨОУА 10 Код	Тохиолдлын тоо	Оношийн их бүлэг	Кодчлол
Бусад хэлбэрийн аппендицит	K36.0	14	6	RM
Аппендицит тодорхойгүй	K37.0	1	6	RM
Мухар олгойн гиперплази	K38.0	2	6	RM
Мухар олгойн цүлхэн	K38.2	1	6	RM
Мухар олгойн бусад тодорхой өвчнүүд	K38.8	179	6	RM

6. Нийт хэвтүүлэн эмчлэх өвчний тохиолдлуудад шинжилгээ хийж нийт оношийн 22 үндсэн ангилалтай байхаар тогтоосон.
- i. ОУ-ын практикт урьдчилсан ОХБ-д маш өндөр үнэтэй (эд эрхтэн суулгах, солих) тохиолдлыг оруулдаг. Монгол улсын хувьд яаралтай, сэхээн амьдруулах тасгийн үйл ажиллагаа хэвтэн эмчлүүлэх тасгийн үйл ажиллагаанаас зарчмын болон өртгийн хувьд ялгаатай тул тусад нь урьдчилсан ОХБ-д тооцох боломжтой.
 - ii. ОУА 23-д эрүүл мэндийн байгууллагаас хамааралтай эрүүл мэндийн байдлыг авч үздэг. Монгол улсад одоогоор энэ ангилалд ямар нэг тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.
 - iii. ОУА 24-д ДОХ ордог. Монголд ДОХ-ын хэвтэн эмчлүүлсэн 8 тохиолдол байгаа тул тусад нь гаргалгүй ОУА 18-д оруулсан.

¹⁰USA medicare, ICD-9-CM MS-DRG Definitions Manual

7. Оношийн их бүлэгт эд эрхтэний хавдар, шинж тэмдэг, өвөрмөц нөхцөл байдлыг тооцон ӨОУА 10-ын кодоор үндсэн оношийг хуваарилах жагсаалтыг гаргасан. ОУӨА10-ын Халдварт ба шимэгч зарим өвчин, хавдрын өвчлөл, перинатал үед үүссэн эмгэг, төрлөх гажиг, гаж хагжил, хромосомын эмгэгийг ОИБ-ийн холбогдох эрхтэн тогтолцоонд хуваарилсан. Жишээ нь: Хоол боловсруулах эрхтэний хавдрыг ОУА 6-д, гэмтэл хордлогын бүлгээс тархины гэмтлийг ОУА 1-д оруулах гэх мэт.

Оношийн их бүлэгт үндсэн оношийг хуваарилсан байдал

	ОИБ-ийн нэр	Холбогдох ӨОУА
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T26
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q37
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T27
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q28
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T18
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.3
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q79
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q83
10	Дотоод шүүрэл,тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E90
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T19
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q55
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q52
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O99
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q89
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q99
17	Ялгарал багатай хавдрууд	C76-C80, C97, D03, D07, D09, D17-D22, D45-D46, D48
18	Халдварт ба шимэгч зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B99
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R46
20	Архи, тамхины хэрэглээ, үүнтэй холбоотой сэтгэцийн эмгэг	F10-F19
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T98

22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T35
----	----------	------------------

8. 22 ОИБ-т хуваарилагдсан тохиолдлуудыг ӨОУ 10 ангиллын дагуу мэс заслын, эмнэл зүйн, бусад гэж хуваарилсан.
9. Сонгогдсон эмнэлгүүдийн ОУӨА 10-т хамаарах Үйлдлийн олон улсын ангилал 9-д шинжилгээ хийсэн. Энд үйлдэл бүхий тохиолдол нь нийт тохиолдолд 36.6%-ийг эзэлж байна (Хавсралт 3).
10. Эхний удаа хэвтэн эмчлүүлэх ОХБ-ийг тогтоохдоо өртгийн хувьд хэт ялгаатай тохиолдлуудыг нэгтгэх эрсдэлээс сэргийлэхийн тулд үндсэн оношуудын тохиолдлуудыг нэлээд задгай байдлаар кодлож, үйлдлийн жагсаалтыг нэгтгэлгүй компьютерийн програмын тусламжтай боловсруулалт хийж нэгтгэн 1622 ОХБ-ийг тогтоосон.
11. ЭМЯ-ны зүгээс ОХБ-ийн тоо их байгаа нь хяналт хийх, удирдахад ихээхэн зардал шаардлагатай, цөөрүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн тул өртөг, клиникийн хувьд ойролцоо тохиолдлуудыг дахин кодлосон. ОУҮА 9-д бүртгэгдсэн үйлдлүүдийг томоохон мэс засал, жижиг мэс засал, бусад гэж ангилан тус тусад нь нэгтгэж кодлосон.
 - i. Томоохон мэс засалд олон улсын тодорхойлолтын дагуу мэргэжлийн тусламжийг хэвтүүлэн үзүүлдэг, томоохон зүслэг хийгдэж, эд эрхтэнд нэвтэрч амь насанд болон мэс заслын дараа хүндрэл гарах өндөр эрсдэлтэй нөхцлийг авч үзсэн.
 - ii. Хүндрэл үүсэх эрсдэл багатай, зүсэлт бага хийгддэг хагалгаа ажилбарыг жижиг мэс засалд тооцсон.
 - iii. Бусад – зарим оношлооны ажилбар, эхо, хими эмчилгээ гэх мэт.
12. ОУӨА 10-ийн дагуу тохиолдлын өртөг, өртгийн жинг тооцсон.
13. Комьютерийн EXCEL, SPSS програм ашиглан өртөг, өртгийн жинг кодлосон өвчний жагсаалттай нэгтгэж ОХБ-ийг боловсруулсан.
14. Тайланд, Шинэзеланд улс ОХБ-ийн кодыг тогтоохдоо 5 орон буюу эхний 2 оронг Оношийн их бүлгийн дугаар, дараах 2 орон оношийн ангилал, эцсийн 1 орон хүндрэлийг заадаг аргачлалыг баримтлан кодлож нийт 547 оношийн хамааралтай бүлгийг тогтоосон. Тухайлбал:
 - Эхний 2 орон: 1-22 (ОИБ-ийн дугаар)
 - Дараагийн 2 орон:

0-49 – Эмнэл зүй
50-85 – мэс заслын

- Гуравдахь орон хүндрэлийн зэргийг заахаар томъёолсон.

II ХЭСЭГ. АМБУЛАТОРИЙН БОЛОН ЯАРАЛТАЙ, ТҮРГЭН ТУСЛАМЖИЙН ОХБ

- Амбулаторийн тусламж үйлчилгээг эмнэл зүйн хувьд ялгаатай байдлаар нь ангилж холбогдох өртөг, өртгийн жинг тооцож амбулаторийн ОХБ-ийг дараах байдлаар тодорхойлсон.

ОХБ код	Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ	Өртөг	Өртгийнжин
00010	Арьс харшил	10,204	0.871
00020	Гэмтэл	13,936	1.189
00030	Дотор	9,304	0.794
00040	ДОХ, БЗХӨ, сүрьеэ	6,285	0.536
00050	Мэсзасал	12,108	1.033
00060	Нүд	6,483	0.553
00070	Сэтгэц	14,423	1.231
00080	Уламжлалт	11,847	1.011
00090	Хавдар	12,968	1.107
00100	Халдварт	5,437	0.464
00110	Хүүхэд	8,664	0.739
00120	Чиххамархоолой	8,455	0.722
00130	Шүд	26,596	2.270
00140	Эмэгтэйчүүд, нөхөнүржихүй	17,323	1.479
Бүгд		11,716	

- Амбулаторийн сэргээн засах тусламж үйлчилгээ нь дээрх нэгжүүдийн нэг хэсэг боловч цаг хугацаа шаардсан тоног төхөөрөмж боломж хүний хүчин зүйл шаарддагаараа ялгаатай тул өртөг, өртгийн жинг тусад нь тооцсон болно.

ОХБ код	Сэргээнзасах	Өртөг	Өртгийнжин
00150	Сэргээнзасах	148,273	1.000

- Өртөг тооцоход өдрийн эмчилгээ нь амбулаторийн тусламж үйлчилгээтэй харьцуулахад зардлын хувьд нэлээд ялгаатай, мэс заслын болон зарим үйлдэл шаардагддаг тул тусад ОХБ-ийг дараах байдлаар томъёолов.

ОХБ код	Өдрийнэмчилгээ	Өртөг	Өртгийнжин
00160	Өдрийнэмчилгээ	223,703	1.766
00170	Туяазэмчилгээ	176,476	1.394
00180	Химиэмчилгээ	45,046	0.356
00190	Хөнгөвчлөхэмчилгээ	61,331	0.484
Бүгд		126,639	

- Түргэн тусламжболон яаралтай тусламж нь зармын хувьд ялгаатай үйл ажиллагаа тул тусад нь тооцож ОХБ-ийг гаргасан.

ОХБ код	ОХБ Яаралтай, түргэнтусламж	Өртөг	Өртгийнжин
00200	Түргэнтусламж	35,486	0.702
00210	Яаралтайтусламж	65,635	1.298
Бүгд		50,561	
ОХБ код	ОХБ Эрчимтэмчилгээ	Өртөг	Өртгийнжин
00220	ХӨСҮТ Эрчимтэмчилгээ	26,058,194	1.000
00230	Эрчимтэмчилгээ	1,922,723	1.000

Зөвлөмж

1. Мэдээллийн өнөөгийн тогтолцоонд хавсарсан өвчин, хүндрэлийг бүртгэдэг, үйлдлийн ангиллыг олныг бүртгэх боломжийг бүрдүүлэх
2. Уламжлалт эмчилгээг Өвчний олон улсын ангилалтай уялдуулан бүртгэдэг боломжийг бүрдүүлэх
3. Туршилтын 10 эмнэлэг дээр ОХТБ-ийг туршиж өвчлөлийн тоо, мэдээллийг бүртгэхэд онцгой анхаарах
4. Тоон мэдээллийг кодлох орон тооны гэрээт ажилчин ажиллуулж мэдээ, мэдээллийн найдвартай байдлыг хангах талаар эмнэлгийн ТУЗ болон удирдлагуудтай хэлэлцэх
5. ЭМД-ын сангаар дамжуулан улсын төсвөөс санхүүжих тусламж, үйлчилгээг худалдан авах талаар хэлэлцэж шийдвэрлэх

Ном зүй

1. Langenbrunner JC, Cashin C, O'Dougherty S, editors. *Designing and implementing provider payment systems: How to Manuals*. The World Bank, USAID, 2009
2. Leon Paff Computer Based Coding. 3M Health Information Systems. 2007
3. Reinhard Busse, Alexander Geissler et al: *Diagnosis-Related Groups in Europe - Moving towards transparency, efficiency and quality in hospitals*, The European Observatory on Health Systems and Policies, 2011
4. Report of the Survey on Actual Costs of the Healthcare Services, MOH, WHO, ADB, MNUMS, 2015
5. Richard F. Averill, M.S., Norbert Goldfield, M.D., et al: *Development of the All Refined DRGs (APR-DRGs)*, 3M HIS Research Report, 2003
6. *Defining the Medicare Severity Diagnosis Related Groups (MS-DRGs)*, Version 34.0, 2016
7. *Adopting Thai DRG for Vietnam Universal Health Coverage: A case of BA Vi District Hospital, Dung Chi Tham*, 2015
8. USA medicare, ICD-9-CM MS-DRG Definitions Manual-
<https://www.cms.gov/icd10manual/version31R-fullcode-cms/P0001.html>
9. <http://www.nordcase.org/eng/materials/manuals/>
10. 2009 он, ЭМД-аас санхүүжих тусламж үйлчилгээний оношийн хамааралтай бүлгийн жагсаалт, түүний өртгийн жинг баталсан ЭМС-ын 180 тоот тушаал
11. All patient refined diagnosis related groups (APR-DRGs) Version 20.0 Methodology Overview 3M Health Information Systems Richard F. Averill Norbert Goldfield et al: 2003
12. Australian Refined Diagnosis Related Groups Version 6.x Definitions manual addendum, Commonwealth of Australia 2012
13. ICD-10 4th Edition HRG4 / HRG4+ Information, Health and Social Care Information Centre, National Casemix Office www.ic.nhs.uk/casemix, 2013
14. Case-mix Analysis Across Patient Populations and Boundaries: A Refined Classification System Designed Specifically for International Quality and Performance Use, Marc Berlinguet et al:
15. The New Zealand Casemix System: An overview An Overview, 2015 v1.2
16. <http://systems.hscic.gov.uk/data/clinicalcoding/codingstandards/icd10>
17. <http://systems.hscic.gov.uk/data/clinicalcoding/codingstandards/opcs4>

Хүснэгт 1. Стационарын өвчлөлийн тайлан (Эрхтэн тогтолцоогоор)

Эрхтэн тогтолцоо / тохиолдол	2015 тохиолдол	%	2016 тохиолдол	%
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	31984	3.8	27341	3.5
II. Хавдар /C00-D48/	21586	2.5	20773	2.6
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	3396	0.4	3024	0.4
IV. Дотоод шүүрэл,тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд /E00-E90/	14985	1.8	12543	1.6
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	14602	1.7	13787	1.8
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	59828	7.0	56229	7.2
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	8475	1.0	7876	1.0
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	4756	0.6	4545	0.6
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	123334	14.5	116131	14.8
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин/J00-J98/	140881	16.6	104597	13.3
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	102544	12.1	100134	12.8
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	20639	2.4	19284	2.5
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	38759	4.6	36071	4.6
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	94541	11.1	90860	11.6
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	124634	14.7	127630	16.3
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг / P00-P96/	6950	0.8	7548	1.0
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	3710	0.4	3787	0.5
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	131	0.0	230	0.0
XIX. Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг /S00-T98/	33316	3.9	32491	4.1
Бүгд	849051	100	784881	100

Хүснэгт 2. 2015, 2016 онд монгол улсад хамгийн их тохиолдсон стационарын өвчлөл

Өвчлөл / тохиолдол	2015	2016	Бүгд	Хувь
Хатгалгаа /J12-J18/	73814	46065	119879	13.6
Нэг ургийн хэвийн төрлөг /O80/	54016	56392	110408	12.5
Сувганцрын -завсрын эдийн архаг нефрит /N11/	46910	43646	90556	10.3
Анхдагч даралт ихсэх өвчин /I10/	36936	35934	72870	8.3

Бусад зүрхний ишемийн өвчнүүд /I20, I23-I25/	29986	27380	57366	6.5
Кесар хагалгаараар нэг ургийг төрүүлэх /O82/	19053	19423	38476	4.4
Цочмог амьсгууртас ба цочмог амьсгуурсанцартас /J20-J21/	21185	16277	37462	4.3
Мэдрэл, мэдрэлийн ёзоор ба сүлжээний эмгэг /G52-G59/	18582	16491	35073	4.0
Тархи судасны бусад өвчнүүд /I64-I69/	17206	16020	33226	3.8
Өмөн, хорт хавдар бүгд /C00-D09/	16762	15782	32544	3.7
Халдварт бус суулгалт өвчин /K52.9/	15019	14838	29857	3.4
Гиваан (холелитиаз) ба цөсхүүдийтэс /K80-K81/	13739	13171	26910	3.1
Улаан бурхан /B05/	16016	10222	26238	3.0

УГТЭ, ХСҮТ, ЭХЭМҮТ, СЭМҮТ, ХӨСҮТ, Өргөө амаржих газар, Хан-Уул ЭМТ, Төв, Сэлэнгэ аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн эрхтэн тогтолцооны өгөгдлийг ашиглан хамгийн их тохиолдлуудыг ялгасан.

Хүснэгт 3. УГТЭ

Стационарын өвчлөл	бүгд	дундаж ор хоног	хувь
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	5	8,4	0,0
II. Хавдар /C00-D48/	621	6,7	3,9
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	15	8,4	0,1
IV. /E00-E90/	486	9,5	3,1
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	0	0,0	0,0
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	1656	9,6	10,4
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	1255	6,7	7,9
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	183	8,6	1,2
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	4270	9,7	26,9
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	2251	8,2	14,2
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	3110	7,8	19,6
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	99	8,7	0,6
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	457	10,4	2,9
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	993	9,2	6,3
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	0	0,0	0,0
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг /P00-P96/	0	0,0	0,0
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	473	9,2	3,0
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	1	9,0	0,0
Нийт	15875	8,7	100,0

Хүснэгт 4. ХСҮТ

Стационарын өвчлөл	бүгд	дундаж ор хоног	хувь
--------------------	------	-----------------	------

I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	24	12,7	0,3
II. Хавдар /C00-D48/	6971	8,7	93,0
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	0	0,0	0,0
IV. /E00-E90/	29	11,4	0,4
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	1	12,0	0,0
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	2	11,0	0,0
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	0	0,0	0,0
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	0	0,0	0,0
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	25	9,6	0,3
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	46	10,8	0,6
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	160	9,7	2,1
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	19	9,4	0,3
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	13	8,2	0,2
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	192	8,8	2,6
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	3	10,3	0,0
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг /P00-P96/	0	0,0	0,0
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	3	13,3	0,0
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	0	0,0	0,0
Бүгд	7494	8,8	100,0

Хүснэгт 5. ЭХЭМҮТ

Стационарын өвчлөл	бүгд	дундаж ор хоног	хувь
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	52	10,6	0,1
II. Хавдар /C00-D48/	1277	8,0	3,5
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	662	8,0	1,8
IV. /E00-E90/	266	11,5	0,7
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	97	9,5	0,3
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	1302	9,9	3,6
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	705	7,6	1,9
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	373	9,7	1,0
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	172	9,8	0,5
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	4182	6,6	11,4
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	3018	6,5	8,3
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	598	5,5	1,6
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	287	11,9	0,8
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	2840	9,3	7,8
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	16468	4,2	45,0
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг /P00-P96/	2291	9,9	6,3
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	1070	8,8	2,9
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	280	5,9	0,8
Бүгд	36575	6,3	100,0

Хүснэгт 6. СЭМҮТ

Стационарын өвчлөл	бүгд	дундаж ор хоног	хувь
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	0	0	0

II. Хавдар /C00-D48/	0	0	0
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	0	0	0
IV. /E00-E90/	0	0	0
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	5721	22,758434	100
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	0	0	0
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	0	0	0
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	0	0	0
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	0	0	0
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	0	0	0
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	0	0	0
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	0	0	0
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	0	0	0
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	0	0	0
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	0	0	0
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг /P00-P96/	0	0	0
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	0	0	0
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	0	0	0
Бүгд	5721	22,758434	100

Хүснэгт 7. ХӨСҮТ

Стационарын өвчлөл	бүгд	дундаж ор хоног	хувь
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	9881	16,1	88,0
II. Хавдар /C00-D48/	3	9,3	0,0
III. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/	0	0,0	0,0
IV. /E00-E90/	3	6,3	0,0
V. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/	0	0,0	0,0
VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	6	4,5	0,1
VII. Нүд ба түүний дайврын өвчин /H00-H59/	0	0,0	0,0
VIII. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин /H60-H95/	0	0,0	0,0
IX. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	2	2,5	0,0
X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	83	5,6	0,7
XI. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/	1186	9,6	10,6
XII. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/	36	3,8	0,3
XIII. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/	6	8,2	0,1
XIV. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/	7	4,6	0,1
XV. Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	10	12,4	0,1
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг /P00-P96/	0	0,0	0,0
XVII. Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг /Q00-Q99/	0	0,0	0,0
XVIII.Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг,зовиур,эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд /R00-R99/	0	0,0	0,0
Бүгд	11224	15,3	100,0

УГТЭ, ХСҮТ, ЭХЭМҮТ, СЭМҮТ, ХӨСҮТ-ийн стационарын өвчлөлөөс харахад СЭМҮТ-ээс бусад төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлгүүдэд оношийн их бүлэг холилдон тохиолдож байна.

Хүснэгт 9. Оношийн их бүлгээр тохиолдсон стационарын нийт өвчлөл

1. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	Бүгд	%
Бүгд	59828	56229	116057	100
Мэдрэл, мэдрэлийн ёзоор ба сүлжээний эмгэг /G52-G59/	18582	16491	35073	30,2
Мэдрэлийн тогтолцооны бусад өвчнүүд /G10-G13, G21-G26, G31, G32, G36-G37, G46-G47, G60-G73, G90-G99/	13092	12972	26064	22,5
Толгой өвдөх /G43-G44/	8268	7948	16216	14,0
Эпилепси, уналт /G40-G41/	6314	6224	12538	10,8
Дистони /G24/	5090	4267	9357	8,1
Нүүрний мэдрэлийн эмгэг /G51/	2582	2479	5061	4,4
Тархины цус багасах дайрал ба түүнд хамаарах хамшинжүүд /G45/	2281	2285	4566	3,9
Тархины саа ба саажилтын хамшинжүүд /G80-G83/	1330	1318	2648	2,3
Төв мэдрэлийн тогтолцооны үрэвсэлт өвчин /G01-G09/	1263	1272	2535	2,2
Гурвалсан мэдрэлийн эмгэг /G50/	631	584	1215	1,0
Тархмал хатуурал /G35/	169	147	316	0,3
Паркинсоны өвчин /G20/	142	144	286	0,2
Бактерт мэнэн ХАГ /G00/	75	85	160	0,1
Алцхаймерын өвчин /G30/	9	13	22	0,0

2. Нүд ба түүний дайврын өвчин

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	Бүгд	%
Бүгд	8475	7876	16351	100
Болорын эмгэгүүд /H25-H28/	3124	2823	5947	36,4
Нүд ба дайврын бусад өвчнүүд /H03, H05-H06, H20-H22, H30-H32, H34-H36, H43- H48, H51, H53, H55-H59/	1552	1480	3032	18,5
Налихын эмгэгүүд, конъюнктивит /H10-H13/	877	794	1671	10,2
Глаукома /H40-H42/	796	785	1581	9,7
Эврэвчтэс ба шигэвч эврэвчийн бусад өвчин /H15-H19/	595	593	1188	7,3
Зовхины үрэвсэл /H00-H01/	511	487	998	6,1
Нулимсны эрхтэний эмгэг /H04/	402	315	717	4,4
Хялар /H49-H50/	269	263	532	3,3
Рефракци ба аккомодацийн эмгэг /H52/	181	113	294	1,8
Торовчийн хуурал ба язрал /H33/	110	154	264	1,6
Сохор ба хараа муудах /H54/	58	69	127	0,8

3. Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	Бүгд	%
Бүгд	4756	4545	9301	100,0
Дунд чих, хөхөнцрийн өвчин /H65-H75/	3350	3147	6497	69,9
Дүлийрэл /H90-H91/	567	543	1110	11,9
Гадар чихний өвчнүүд /H60-H62/	517	488	1005	10,8

Чих ба хөхөнцрийн бусад өвчнүүд /H92-H95/	180	247	427	4,6
Дотор чихний өвчнүүд /H80-H83/	142	120	262	2,8

4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	140881	104597	245478	100,0
Хатгалгаа /J12-J18/	73814	46065	119879	48,8
Цочмог амьсгууртас ба цочмог амьсгуурсанцартас /J20-J21/	21185	16277	37462	15,3
Амьсгууртас уушги тэлэгдэх ба уушгины архаг бөглөрөлтэй бусад өвчнүүд /J40-J44/	11276	9118	20394	8,3
Цочмог тонзиллит /J03/	6167	6033	12200	5,0
Цочмог ларингит ба трахент /J04/	6072	6341	12413	5,1
Гүйлсэн булчирхай ба аденоидын архаг өвчин /J35/	5083	4892	9975	4,1
Багтраа, астма /J45-J46/	3502	2972	6474	2,6
Амьсгалын дээд замын бусад цочмог халдвар /J05-J06/	2763	2790	5553	2,3
Амьсгалын тогтолцооны бусад өвчнүүд /J22, J66, J95-J99/	2727	2060	4787	2,0
Хамрын ба хамрын ангалын бусад эмгэг /J30, J33, J34/	2080	1597	3677	1,5
Томуу /J10-J11/	1763	1747	3510	1,4
Амьсгалын дээд замын бусад өвчнүүд /J36, 38-39/	893	987	1880	0,8
Архаг синүсит /J32/	1014	835	1849	0,8
Амьсгалын доод замын идээрт ба үхжилт оёг /J84-J94/	526	585	1111	0,5
Цочмог назофарингит /J00/	501	651	1152	0,5
Цочмог фарингит /J02/	446	447	893	0,4
Архаг ларингит ба ларинготрахеит /J37/	283	360	643	0,3
Цочмог синүсит /J01/	153	297	450	0,2
Архаг ринит, назофарингит ба фарингит /J31/	306	276	582	0,2
Амьсгуурс тэлэх / бронхиэктази/ /J47/	276	239	515	0,2
Уушги тоосжилт /J60-J65/	51	28	79	0,0

5. Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	123334	116131	239465	100,0
Анхдагч даралт ихсэх өвчин /I10/	36936	35934	72870	30,4
Бусад зүрхний ишемийн өвчнүүд /I20, I23-I25/	29986	27380	57366	24,0
Тархи судасны бусад өвчнүүд /I64-I69/	17206	16020	33226	13,9

Даралт ихсэх бусад өвчнүүд /I11-I15/	12055	10745	22800	9,5
Тархинд цус харвалт /I60-I62/	3947	3834	7781	3,2
Шамбарам /I84/	3926	3155	7081	3,0
Зүрхний архаг хэрх өвчин /I05-I09/	3534	3934	7468	3,1
Зүрхний бусад өвчнүүд /I27-I28, I31, I32, I34-I37, I39, I41-I52/	3161	2943	6104	2,5
Зүрхний цочмог хэрх өвчин /I00-I04/	3091	3197	6288	2,6
Тархины шигдээс /I63/	2380	2288	4668	1,9
Атеросклероз /I70/	2285	2313	4598	1,9
Зүрхний булчингийн цочмог шигдээс /I21-I22/	1843	1683	3526	1,5
Зүрхний хэм алдагдал ба дамжуулагчийн эмгэгүүд /I44-I49/	711	501	1212	0,5
Доод мөчний венийн бүдүүрэл /I83/	535	517	1052	0,4
Цусны эргэлтийн системийн бусад өвчнүүд /I85-I87, I95-I99/	504	385	889	0,4
Флевит ба тромбофлевит венийн бөглөрөл ба бүлэн /I80-I82/	358	374	732	0,3
Цочмог зүрхбулчинтас, миокардит /I40/	270	240	510	0,2
Артерийн эмболизм ба тромбоз /I74/	153	155	308	0,1
Уушгины эмболи /I26/	102	94	196	0,1
Артер хялгасан судасны бусад өвчнүүд /I71-I72, I77-I79/	100	175	275	0,1
Захын судасны бусад өвчин /I73/	98	72	170	0,1
Өвөрмөц бус лимфаденит /I88/	59	53	112	0,0
Цочмог перикардит /I30/	46	36	82	0,0
Цочмог ба цочмогдуу эндокардит /I33/	27	38	65	0,0
Тунгалгийн судас ба булчирхайн халдварт бус бусад эмгэг /I89/	15	14	29	0,0
Эндокардит, гэмтсэн хавхлагыг тодорхойлоогүй /I38/	6	51	57	0,0

6. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /K00-K93/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	54157	52807	106964	100
Халдварт бус суулгалт өвчин /K52.9/	15019	14838	29857	27,9
Мухар олгойн өвчин /K35-K38/	12967	13065	26032	24,3
Гастрит ба доуденит /K29/	10612	10289	20901	19,5
Хошноого ба цагаан махны хэсгийн өвчнүүд /K60-K62/	3584	3194	6778	6,3
Ходоод ба гэдэсний шархлаа /K25-K28/	3492	3312	6804	6,4
Амны хөндий шүлсний булчирхай эрүүний бусад өвчнүүд /K09-K14/	2129	1967	4096	3,8
Цавины ивэрхий /K40/	1432	1423	2855	2,7
Гэдэсний бусад өвчнүүд /K55, K58-K59, K63/	766	628	1394	1,3
Гэдэсний саажилт түгжрэл ба ивэрхийгүй гэдэсний түгжрэл /K56/	743	710	1453	1,4
Улаанхоолой, ходоод, дээд гэдэсний бусад өвчнүүд /K22-23, K28, K31/	611	573	1184	1,1

Халдварт бус гэдэстэс ба бүдүүн гэдэстэс /K50-K51/	503	602	1105	1,0
Бусад ивэрхий /K41-K46/	500	436	936	0,9
Хоол шингээх эрхтний бусад өвчнүүд /K90-K93/	457	478	935	0,9
Шүд ба дайвар бүтцийн бусад эмгэг /K00-K01, K03-K08/	364	330	694	0,6
Гэстэс, перитонит /K65-K67/	363	333	696	0,7
Ходоод-улаанхоолой сөөргө /K21/	279	267	546	0,5
Эзофагит /K20/	152	138	290	0,3
Диспепси /биж / /K30/	143	155	298	0,3
Гэдэсний цүлхэнт өвчин /K57/	41	41	82	0,1
Шүд цоорох, кариес /K02/	0	28	28	0,0

7. Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	48387	47327	95714	100
Гиваан (холелитиаз) ба цөсхүүдийтэс /K80-K81/	13739	13171	26910	28,1
Өөр бүлэгт ангилаагүй архаг хепатит /K73/	10954	10895	21849	22,8
Элэгний фиброз ба цирроз /K74/	10250	10669	20919	21,9
Цочмог нойр булчирхайтас ба нойр булчирхайн бусад өвчнүүд /K85-K86/	6969	6227	13196	13,8
Элэгний бусад өвчнүүд /K72,K75-K77/	4275	4369	8644	9,0
Цэсний хүүдий ба цэсний замын бусад эмгэг /K82-K83, K87/	1013	962	1975	2,1
Элэгний хордлогот өвчин /K71/	801	625	1426	1,5
Архины шалтгаант элэгний өвчин /K70/	386	409	795	0,8

8. Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин /M00-M99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	38759	36071	74830	100
Үрэвсэлт полиартропати, олон үе эмгэг /M05-M14/	8955	7935	16890	22,6
Үетэх, артроз /M15-M19/	11382	11113	22495	30,1
Мөчсийн олдмол гажиг, деформаци /M20-M21/	152	198	350	0,5
Үений бусад өвчнүүд /M00-M03, M22-M25/	1114	1055	2169	2,9
Холбох нэхдэсний тогтолцооны эмгэг /M30-M36/	799	780	1579	2,1
Хүзүүний ба нугалам хоорондох зээрэнцгийн бусад эмгэгүүд /M50-M51/	1869	1854	3723	5,0
Нурууны бусад эмгэгшил /M40-M49, M53/	3368	3679	7047	9,4
Дорсалги /нуруу өвдөх/ /M54/	8442	7065	15507	20,7
Булчингийн эмгэг/M60-M63/	96	98	194	0,3
Үевч ба шөрмөсний эмгэг /M65-M68/	244	206	450	0,6
Бусад зөөлөн нэхдэсний эмгэг /M70-M79/	391	252	643	0,9
Ясны бүтэц ба нягтралын эмгэгүүд /M80-M85/	483	364	847	1,1
Остеомиэлит /M86/	953	984	1937	2,6
Ясны бусад эмгэгүүд /M87-M90/	293	258	551	0,7
Мөгөөрс эмгэг /M91-M94/	58	66	124	0,2

Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох нэхдэсийн бусад эмгэг /M95-M99/	160	164	324	0,4
---	-----	-----	-----	-----

9. Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин /L00-L99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	20639	19284	39923	100,0
Арьсны бусад идээт өвчнүүд /L02-L08/	6730	5913	12643	31,7
Хайрст үлд /L40-L41/	3037	2795	5832	14,6
Арьстас /L21-L26/	2965	2792	5757	14,4
Атопик дерматит /L20/	1710	1735	3445	8,6
Бусад дерматит /L30/	1091	1033	2124	5,3
Чоно хөрвөс /L50/	1039	980	2019	5,1
Загатнаат маажуур /L28-L29/	921	850	1771	4,4
Батга /L70-L71/	603	620	1223	3,1
Дотуур хэрэглэсэн бодисын шалтгаант дерматит /L27/	346	431	777	1,9
Хавтгай ширшил үлд /L43/	331	335	666	1,7
Халдварын гаралтай байж болзошгүй арьсны өвчин /L42, L51/	330	387	717	1,8
Бусад улайц оёг /L52-L54/	277	154	431	1,1
Арьс ба халимын бусад өвчнүүд /L44-L45, L81, L87-L92, L95-L99/	227	171	398	1,0
Түүхий , Impetigo /L01, L88/	208	246	454	1,1
Цацрагаас үүссэн арьс халимны өвчнүүд /L55-L59/	189	166	355	0,9
Стафилококкт цэврүүт арьсны хамшинж /L00/	150	141	291	0,7
Цэврүүт өвчин /L10-L14/	114	228	342	0,9
Холбогч эдийн өвчин (Коллагенозы) /L93-L94/	88	101	189	0,5
Хөлсний булчирхайн эмгэг /L74-L75/	61	20	81	0,2
Үсний халцрал /L63-L68/	49	40	89	0,2
Хумсны өвчин /L60-L62/	49	31	80	0,2
Арьс цайх өвчин /L80/	60	52	112	0,3
Уутанцарын эмгэг /L72, L73/	35	30	65	0,2
Кератодермия /L82-L86/	29	33	62	0,2

10. Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд /E00-E90/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	14985	12543	27528	100,0
Чихэрт шээрэн /E10-E14/	8736	7496	16232	59,0
Бамбай булчирхайн хордлого /E05/	2599	2290	4889	17,8
Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны бусад өвчнүүд /E15-E16, E58-E64, E65, E67-68, E70-E90/	819	657	1476	5,4

Дотоод шүүрлийн бусад найлзуурхайн эмгэгүүд /E20-35/	829	604	1433	5,2
Бамбайхайн бусад өвчнүүд /E03-E04, E06-E07/	695	541	1236	4,5
Таргалалт /E66/	452	173	625	2,3
Тэжээлийн гажиг /E40-E46/	352	270	622	2,3
Аминдэм Д-гийн хомсдол /E55/	286	307	593	2,2
Иод хомсдолтой хамааралтай бамбайн өвчнүүд /E00-E02/	205	187	392	1,4
Бусад аминдэмийн хомсдол /E51-E54, 56/	7	16	23	0,1
Аминдэм А-гийн хомсдол /E50/	5	2	7	0,0

11. Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг /N00-N99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	75049	72577	147626	100,0
Сувганцрын -завсрын эдийн архаг нефрит /N11/	46910	43646	90556	61,3
Сувганцрын завсрын эдийн цочмог нефрит /N10/	11684	13095	24779	16,8
Сальпингит ба оофорит /N70/	4987	4827	9814	6,6
Архаг нефритийн хамшинж /N03/	3207	2919	6126	4,1
Цистит /N30/	1578	1616	3194	2,2
Шээс ялгаруулах тогтолцооны бусад өвчнүүд /N25-N29, N31-N39/	1468	1443	2911	2,0
Шээсний чулуу, гиваан /N20-N23/	1156	892	2048	1,4
Бөөрний архаг дутмагшил /N18/	1114	954	2068	1,4
Бөөрний сувганцар ба завсрын өвчнүүд / архаг бөөртөс нефрит /N12-N16/	1009	1028	2037	1,4
Цочмог ба түргэн даамжрах бөөртөсийн хамшинж /N00-N01/	773	912	1685	1,1
Түүдгэнцрийн бусад өвчнүүд /N02-N08/	533	621	1154	0,8
Бөөрний цочмог дутмагшил /N17/	342	311	653	0,4
Хидроцеле / тэмсэг усжих / ба сперматоцеле /N43/	275	295	570	0,4
Бөөрний дутмагшил, тодорхойгүй /N19/	13	18	31	0,0

12. Эрэгтэй нөхөн үржихүйн тогтолцооны өвчин

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	3510	3139	6649	100,0
Эр бэлэг эрхтний бусад өвчнүүд /N44-N46, N48-N51/	994	857	1851	27,8
Түрүү булчирхай томрох /N40/	961	849	1810	27,2
Түрүү булчирхайн бусад өвчнүүд /N41-N42/	780	604	1384	20,8
Тээрхийн арьс хэт их, фимоз ба парафимоз /N47/	775	829	1604	24,1

13. Эмэгтэй нөхөн үржихүйн тогтолцооны өвчин

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	15982	15144	31126	100,0
Умайн хүзүүг хамраагүй умайн үрэвсэлт өвчин /N71/	3399	3227	6626	21,3
Сарын тэмдэгийн бусад өвчнүүд /N91-N92, N94/	2238	2006	4244	13,6
Эм бэлгийн замын бусад өвчнүүд /N82, N84-N85, N87-N90, N93, N96, N98-N99/	1972	1796	3768	12,1
Өндгөвч, үр дамжуулах хоолой ба өргөн холбоосны үрэвсэлт бус эмгэг /N83/	1971	2069	4040	13,0
Хөхний эмгэгүүд /N60-N64/	935	785	1720	5,5
Цэвэршилт ба цэвэршилт тойрны бусад хямрал /N95/	867	651	1518	4,9
Эм бэлэг эрхтэн унжих /N81/	856	912	1768	5,7
Эм аарцгийн эрхтнүүдийн бусад үрэвсэлт өвчнүүд /N73-N75, N77/	804	722	1526	4,9
Эмэгтэйн үргүйдэл /N97/	726	835	1561	5,0
Эндометриоз /N80/	643	722	1365	4,4
Умайн хүзүүний шархлаа ба шамраас /N86/	604	608	1212	3,9
Үтрээний ба оодойн бусад үрэвсэлт өвчин /N76/	602	492	1094	3,5
Умайн хүзүүний үрэвсэлт өвчин /N72/	365	319	684	2,2

14. Төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	124634	127630	252264	100
Нэг ургийн хэвийн төрлөг /O80/	54016	56392	110408	43,8
Кесар хагалгаараар нэг ургийг төрүүлэх /O82/	19053	19423	38476	15,3
Эмнэлгийн үр хөндөх /O04/	12858	12455	25313	10,0
Ураг, амнионы хөндий ба төрөхтэй холбоотой эхийн бусад эмгэг /O30-O43, O47-O48/	9292	8809	18101	7,2
Жирэмслэлттэй холбоотой бусад хүндрэлүүд /O20,0-O29,0/	5061	5299	10360	4,1
Жирэмслэлтийн хүндрэл болон зулбан төгссөн жирэмслэлт /O01-O02, O08/	4876	4882	9758	3,9
Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хаван, уурагтай шээх, цусны даралтдах эмгэг /O10-O14, O16/	4677	4958	9635	3,8
Аяндаа үр зулбах /O03/	2918	3837	6755	2,7
Төрсний дараа үеийн хүндрэл ба хаа ч ангилаагүй эх барихын бусад оёг /O85-O99/	3180	3047	6227	2,5
Умайн гаднах жирэмсэн /O00/	2584	2471	5055	2,0
Хугацаанаас урьтсан төрөлт /O60/	2259	1932	4191	1,7
Эх барихын бусад аргаар нэг ургийг төрүүлэх /O83/	1365	1548	2913	1,2
Эх барихын хавчуур буюу вакуум соруулаар нэг ургийг төрүүлэх /O81/	665	530	1195	0,5
Бусад үр, хөндөх, зулбах /O05-O06/	483	617	1100	0,4

Ихэр төрүүлэх /O84/	551	523	1074	0,4
Эхэс түрүүлэх, эхсийн түрүү ховхролт ба жирэмсний үед цус алдах /O44-O46/	326	306	632	0,3
Төрөлтийн бусад хүндрэлүүд /O61-O63, O67-O71, O73-O75/	229	260	489	0,2
Үр хөндөлтийн үр дүнгүй үйлдэл /O07/	94	149	243	0,1
Манас таталт O15/	84	115	199	0,1
Төрсний дараа цус алдах /O72/	45	54	99	0,0
Төрөлтийн саатал /O64-O66/	18	23	41	0,0

15. Нярай/ P00-P96/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
XVI. Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	10660	11335	21995	100
Перинатал үеийн бусад оёг /P08, P29, P50-P54, O56-P96/	5384	6153	11537	52,5
Зүрхний таславчийн төрөлх гажиг /Q21/	997	771	1768	8,0
Перинатал үед үүссэн амьсгалын замын бусад оёг /P22-P28/	862	849	1711	7,8
Түнхний төрөлх гаж хөгжил /Q65/	533	599	1132	5,1
Цусны эргэлтийн тогтолцооны төрөлхийн гаж хэлбэр /Q20, Q22-Q28/	369	494	863	3,9
Перинатал үеийн өвөрмөц бусад халдвар /P38-P39/	449	290	739	3,4
Сэтэрхий уруул ба тагнай /Q35-Q37/	332	328	660	3,0
Буугаагүй төмсөг /Q53/	307	331	638	2,9
Бусад төрөлхийн гажигууд /Q10-Q18, Q30-Q34, Q80-Q89/	282	278	560	2,5
Хоол боловсруулах тогтолцооны бусад төрөлхийн гажигууд /Q38-Q40, Q42-Q45/	243	302	545	2,5
Яс булчингийн тогтолцооны төрөлхийн гажиг ба бусад хэв гажих /Q67-Q79/	245	261	506	2,3
Жирэмсний тээх хугацаа ба ургийн өсөхтэй холбоотой эмгэгүүд /P05-P07/	147	105	252	1,1
Шээсний замын эрхтний төрөлхийн гажиг /Q60-64/	132	114	246	1,1
Тавхайн төрөлх гаж хөгжил /Q66/	99	114	213	1,0
Умайд эсэл дутах ба төрөхийн бүтэлт /P20-P21/	42	88	130	0,6
Бэлэг эрхтний төрөлхийн бусад гажиг /Q50-52, 54-56/	58	69	127	0,6
Мэдрэлийн тогтолцооны төрөлхийн гажиг /Q00-Q02, Q04, Q06-Q07/	36	55	91	0,4
Өнгөт цогцын хаа ч ангилаагүй гажиг /Q90-Q99/	46	36	82	0,4
Төрөхийн гэмтлүүд /P10-P15/	29	20	49	0,2
Төрөлтийн халдвар ба шимэгчит өвчин /P35-P37/	16	28	44	0,2
Төрөлх тархи усжих /хидроцефали/ /Q03/	12	14	26	0,1
Ураг ба нярайн цус задрах өвчин /P55/	11	12	23	0,1
Нурууны сувгийн дутуу битүүрэл /Q05/	9	12	21	0,1

Нарийн гэдэс төрөлхийн үгүй байх, битрүүлэх ба нарийсах Q41/	10	9	19	0,1
Төрөх ба жирэмслэхийн хүндрэлүүд, эхийн хүчин зүйлс нөлөөлсөн ураг, нярай /P00-P04/	10	3	13	0,1

16. Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг /D50-D89/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	3396	3024	6420	100,0
Төмөр дутлын цусбагадал /D50/	968	895	1863	29,0
Бусад цус багадалтууд /D51-D64/	655	591	1246	19,4
Судас дотор түгмэл бүлэнтэх /ширэггүйдэх хамшинж/ /D65/	212	151	363	5,7
Дэлүүний өвчин /D73/	21	16	37	0,6
Цусны ба цус бүтээх эрхтний бусад өвчнүүд /D66-D77/	1531	1365	2896	45,1
Дархлын механизм хамарсан зарим эмгэг /D80-89/	9	6	15	0,2

17. Чөмөгний ясны төлжилт өвчин эмгэг, ялгарал багатай хавдар

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
	409	381	790	100
Булчирхай, цус төлжүүлэх ба тэдгээрийн нэхдэсийн бусад өмөн /C88-C90, C96/	40	60	100	12,7
Тодорхойлогдоогүй бусад хавдрууд /D37-D48/	369	321	690	87,3

18. Халдварт шимэгч өвчин

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	31984	27341	59325	100
Улаан бурхан /B05/	16016	10222	26238	44,2
Бруцеллэз /A23/	3738	4302	8040	13,6
Амьсгалын эрхтний сүрьеэ/A15-A16/	3034	3620	6654	11,2
Шигеллэз /цусан суулга /A03/	1838	1874	3712	6,3
Салхин цэцэг /B01/	1057	1316	2373	4,0
Бусад вируст өвчнүүд /A81, A87-A89, B03-B04, B07-B09, B25,B27-B34/	1270	950	2220	3,7
Бусад эрхтний сүрьеэ /A17-A19/	1030	903	1933	3,3
Бусад вируст гепатит /B17-B19/	756	971	1727	2,9
Бүслүүр үлд, herpeszoster /B02/	602	515	1117	1,9
Цочмог В гепатит /B16/	463	604	1067	1,8
Бактерын бусад өвчнүүд /A21, A24-A32, A34,A35, A38, A42-A49/	492	454	946	1,6
Халдварт өвчнүүд /A04, A06-A08/	370	411	781	1,3

Бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлого /A05/	224	134	358	0,6
Сальмонеллт бусад халдвар /A02/	137	135	272	0,5
Дерматофитоз /B35/	101	140	241	0,4
Халдварын гаралтай гастроэнтерит ба суулга /A09/	105	45	150	0,3
Бусад өнгөц микоз /B36/	75	63	138	0,2
Тархитас, вируст энцефалит /A83-A86/	109	25	134	0,2
Цагаан хорхойтох /B65-B83/	60	74	134	0,2
Улаанууд /B06/	78	55	133	0,2
Цочмог А хепатит /B15/	58	72	130	0,2
Гахай хавдар /B26/	32	46	78	0,1
Херпесвируст ,халдвар /B00/	21	32	53	0,1
Мөөгөнцөртөх, тусос /B37-B49/	19	23	42	0,1
Цус үжил /A40-A41/	13	21	34	0,1
Гонококкт халдвар/A54/	14	19	33	0,1
Төрөлх тэмбүү /A50/	13	19	32	0,1
Менингокт халдвар /A39/	13	12	25	0,0
Хүний дархлал хомсдолын вируст өвчин /B20-B24/	9	12	21	0,0
Эрт үеийн тэмбүү /A51/	10	7	17	0,0
Боом /A22/	2	8	10	0,0
Хамуу /B86/	6	4	10	0,0
Бэлгийн замаар дамжих бусад халдварт өвчин /A58, A60-A64/	4	5	9	0,0
Бусад тэмбүү/A52-A53/	0	7	7	0,0
Өнгөштөх, кандидоз /B38-B41/	0	3	3	0,0
Трихомониаз /A59/	1	1	2	0,0
Балнад, иж балнад /A01/	0	1	1	0,0
Тарваган тахал /A20/	0	1	1	0,0
Цочмог полиомиелит /A80/	0	1	1	0,0

19. Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг /F00-F99/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	9815	9133	18948	100
Сэтгэцийн органик ба шинж тэмдгийн эмгэг /F00-F09/	2590	2442	5032	26.6
Шизофрени, шизо хэвшинжит ба дэмийрэх эмгэг /F20-F29/	2365	2290	4655	24.6
Сэтгэл хөдлөлийн эмгэгүүд /F30-F39/	521	523	1044	5.5
Неврозууд ба сэтгэлийн шалтгаант биемахбодын эмгэгүүд /F40-F49/	2954	2706	5660	29.9
Сэтгэцийн хөгжлийн саатал /F70-F79/	669	606	1275	6.7

Сэтгэцийн ба зан үйлийн бусад өвчнүүд /F50-F69, F80-F99/	716	566	1282	6.8
--	-----	-----	------	-----

20. Архи мансууруулах бодисыг хэтрүүлэн хэрэглэх дон

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Сэтгэцийн нөлөөт эмийн бодисын шалтгаант сэтгэцийн ба аягийн эмгэг /F10-F19/	4787	4654	9441	100.0

21. Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг /S00-T98/

Өвчлөл, эмгэг	2015	2016	бүгд	хувь
Бүгд	33316	32491	65807	100
Гавал доторх гэмтэл /S06/	6631	6717	13348	20,3
Бусад мөчний ясны гэмтэл /S42, S52, S62, S82, S92, T09, T10, T12,/	5573	5182	10755	16,3
Биеийн өвөрмөц, өвөрмөц бус ба олон бүс хэсгийн бусад бэртлүүд	4760	4912	9672	14,7
Бэртэл, хордлого бусад гадны шалтгаантай хүндрэлийн үлдэц /T90-T98/	3095	2692	5787	8,8
Түлэгдэл ба оглорол /T20-T32/	2838	2859	5697	8,7
Хүзүү, цээж буюу аарцаг ясны хугарал /S12, S22, S32, T08/	1911	2011	3922	6,0
Дунд чөмөг хугарах /S72/	1895	1736	3631	5,5
Гавлын ба нүүрний ясны хугарал /S02/	1772	1790	3562	5,4
Бусад дотоод эрхтнүүдийн бэртэл, биеийн өвөрмөц ба олон бүс хэсэг нялцран бэртэх ба гэмтлийн улмаас тайрагдах /S26-S27, S36-S37, S07-S08, S17-S18, S28	1598	1351	2949	4,5
Биеийн өвөрмөц ба олон бүс хэсэг сунах, тулах мултрах /S03, S13, S23, S33, S43, S53, S63, S73, S83, S93, T03/	1323	1401	2724	4,1
Нүд ба ухархайн гэмтэл /S05/	455	515	970	1,5
Эмийн бус түүхий эдээс голдуу нөлөөт хордлого /T51-T65/	447	400	847	1,3
Гадны хүчний тодорхой бус ба бусад нөлөө /T33-T35, T66-T73, T75-T78/	385	255	640	1,0
Эмт бодис, эм ба биологийн бэлдмэлийн хордлого /T36-T50/	345	369	714	1,1
Биеийн жирийн сүвүүдээр орсон гадны биетийн нөлөөлөл /T15-T19/	168	167	335	0,5
Гэмтлийн эхний зарим хүндрэл ба мэс засал анагаах ажлын дараах хаа ч ангилаагүй хүндрэл /T79-T88/	75	88	163	0,2
Биеийн олон хэсгийг хамарсан хугарал /T02/	40	44	84	0,1
Бүдүүлэг авирлах хамшинж /T74/	5	2	7	0,0

Дээрх тооцооллоор эмнэлзүйн болон зардлын хувьд ойролцоо, тохиолдлын тоо хангалттай эсэхэд үнэлгээ хийсэн. Мөн нас, хүйсийн хувьд хэр ялгаатай эсэхэд дүгнэлт өгсөн. (насны ангиллыг 0-5, 6-18, 19-55, 56-дээш гэсэн 4 ангиллыг авч үзсэн).

Хүснэгт 11. Оношийн их бүлгээр ОУӨ 10 ангиллын оношид харгалзах үйлдлийн тохиолдлууд

Оношийн их бүлэг 1. Мэдрэлийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
S02	1.24	418	13	3.1
S06	1.24		379	90.7
S06	2.05	695	37	5.3
T90	2.05		11	1.6
D33	2.9		240	34.5
G06	2.9		15	2.2
G91	2.3		52	7.5
G93	2.3		11	1.6
I61	2.9		150	21.6
S02	2.05		128	18.4
D33	3.9	539	16	3.0
G54	3.5		153	28.4
G55	3.5		64	11.9
M48	3.0		11	2.0
S22	3.5		87	16.1
S32	3.5		168	31.2
G50	4.0	204	25	12.3
S54	4.3		95	46.6
S64	4.3		29	14.2
T93	4.49		23	11.3
G50	5.2	28	13	46.4

Оношийн их бүлэг 2. Дотоод шүүрлийн булчирхайн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
C73	6.4	454	40	8.8
D34	6.4		64	14.1
E04	6.4		46	10.1
E05	6.3		281	61.9
E27	7.22	28	9	32.1

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 3. Нүдэнд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
D21	8.2	534	10	1.9
H00	8.2		154	28.8
H02	8.7		243	45.5
Q10	8.3		49	9.2
S01	8.3		22	4.1
S05	8.7		10	1.9
H04	9.8	244	224	91.8
H11	10.3	54	22	40.7
S05	10.4		13	24.1
H11	11.32	418	294	70.3
H16	11.52		20	4.8
H59	11.52		18	4.3
S05	11.51		45	10.8
H25	12.5	237	16	6.8
H40	12.5		176	74.3
S05	12.8		17	7.2
H40	13.4	1736	22	1.3
Q12	13.7		14	0.8
S05	13.0		30	1.7
H43	14.7	69	9	13.0
h35	14.7		9	13.0
H50	15.2	140	54	38.6
H05	16.6	344	42	12.2
H16	16.3		13	3.8
H44	16.3		10	2.9
H54	16.3		26	7.6
S05	16.02		222	64.5

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 4. Чихэнд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
H60	18	107	16	15.0
H65	19.5	471	160	34.0
H66	19.5		172	36.5
H72	19.5		54	11.5
H65	20.01	282	120	42.6
H66	20.5		70	24.8

H70	20.4		14	5.0
H71	20.4		10	3.5
H90	20.98		38	13.5

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 5. Хамар, ам, залгиурт хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
J30	21.88	1098	26	2.4
J31	21.69		25	2.3
J32	21.88		19	1.7
J33	21.88		32	2.9
J34	21.88		690	62.8
J35	21.88		13	1.2
S02	21.88		271	24.7
J32	22.3	277	178	64.3
J33	22		20	7.2
J34	22.53		20	7.2
K10	23.1	178	24	13.5
S01	25.51	82	27	32.9
D11	26.3	102	11	10.8
K11	26.3		16	15.7
L04	27	1577	16	1.0
Q35	27.6		56	3.6
Q36	27.54		68	4.3
Q37	27.5		178	11.3
Q38	27.41		21	1.331642
S01	27.5		83	5.263158
J03	28.2	2028	35	1.725838
J35	28.3		1791	88.31361
J36	28		132	6.5

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 6. Амьсгалын эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
D10	30	127	28	22.0
D14	30		19	15.0
J38	30		60	47.2
A15	32.4	204	98	48.0
A16	32.3		12	5.9
C34	32.3		23	11.3

J85	32.4		14	6.9
J93	32.3		23	11.3
S27	33.43	68	19	27.9
A15	34.51	480	89	18.5
A16	34.51		71	14.8
A18	34.4		10	2.1
J85	34		25	5.2
J86	34		13	2.7
J93	34		39	8.1
S27	34.91		169	35.2

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 7. Зүрх судасны тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
I05	35.2	207	24	11.6
I08	35.21		19	9.2
Q21	35.6		145	70.0
I20	36.07	1027	245	23.9
I21	36.07		514	50.0
I25	36.07		152	14.8
Q21	36.9		38	3.7
Q25	36.99		51	5.0
I31	37.12	94	12	12.8
I44	37.83		16	17.0
I49	37.83		32	34.0
D18	38.6	486	23	4.7
I80	38.5		31	6.4
I83	38.5		387	79.6
I60	39.51	448	225	50.2
I61	39.51		11	2.5
I67	39.79		59	13.2
I74	39.9		23	5.1
I83	39.9		25	5.6
S45	39.31		13	2.9
S55	39.31		10	2.2

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 8. Цус болон тунгалгийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
------------	--------	-------------------------	-----------------------	------

A18	40.2	128	38	29.7
D18	40.29		17	13.3
D73	41.41	70	15	21.4

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 9. Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
C15	42	235	56	23.8
C16	42.92		12	5.1
C22	42.33		17	7.2
K22	42.3		15	6.4
C16	43.9	451	340	75.4
K25	43.4		52	11.5
K31	43.41		20	4.4
C16	44.1	149	36	24.2
D00	44.1		15	10.1
K25	44.4		23	15.4
C18	45.3	287	91	31.7
K31	45.3		11	3.8
K56	45.9		55	19.2
Q43	45.9		20	7.0
S36	45.9		10	3.5
C18	46.03	278	13	4.7
K56	46.9		61	21.9
S36	46.7		34	12.2
K63	46.9		39	14.0
Q42	46.1		30	10.8
Q43	46.9		16	5.8
K35	47	4222	4049	95.9
K38	47		156	3.7
K60	48.3	220	12	5.5
K61	48.92		100	45.5
K62	48.92		52	23.6
L02	48		26	11.8
B07	49	2655	13	0.5
I84	49.4		1042	39.2
K60	49.1		546	20.6
K61	49		951	35.8
K62	49		65	2.4
K63	49.6		13	0.5

B67	50.29	570	34	6.0
C22	50.2		429	75.3
D18	50.3		13	2.3
K74	50.2		30	5.3
K75	50.2		18	3.2
S36	50.1		23	4.0
C22	51	4100	32	0.8
C25	51		20	0.5
K80	51.2		3810	92.9
K81	51.2		84	2.0
K82	51.2		52	1.3
K83	51.2		54	1.3
Q44	51.3		17	0.4
C25	52.7	97	42	43.3
K85	52		11	11.3
K86	52		26	26.8
K40	53	871	646	74.2
K41	53		17	2.0
K42	53.4		40	4.6
K43	53.5		74	8.5
K45	53.5		25	2.9
K46	53.5		43	4.9
A18	54.23	455	59	13.0
C16	54.11		24	5.3
C22	54.11		16	3.5
K56	54.11		66	14.5
K65	54.11		51	11.2
K66	54.11		15	3.3
K91	54.11		23	5.1
Q64	54.3		16	3.5
S36	54.11		42	9.2

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 10.Шээсний замд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
C64	55.5	608	72	11.8
D30	55.5		85	14.0
N11	55.5		21	3.5
N13	55.5		101	16.6
N15	55.5		46	7.6
N18	55.5		26	4.3

N20	55		116	19.1
N28	55		37	6.1
O62	55.9		48	7.9
S37	55.5		18	3.0
N13	56	405	142	35.1
N20	56		214	52.8
N35	56		23	5.7
C67	57.9	215	37	17.2
D30	57.9		31	14.4
N21	57.9		40	18.6
N30	57.9		18	8.4
N32	57.9		21	9.8
N40	57.1		12	5.6
S37	57.81		28	13.0
N35	58	94	37	39.4
N39	58		10	10.6
Q54	58.47		21	22.3
N13	59.8	221	83	37.6
N20	59.8		109	49.3

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 11. Эр бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
N40	60.2	472	452	95.8
N47	61	218	192	88.1
N49	61		14	6.4
N43	62.2	413	21	5.1
N44	62.3		91	22.0
N45	62.2		36	8.7
N49	62.2		34	8.2
Q53	62.5		191	46.2
Q55	62.2		12	2.9
I86	63.1	230	12	5.2
N50	63.2		187	81.3
Q53	63.5		11	4.8
N35	64.2	143	18	12.6
N47	64		66	46.2
N48	64		16	11.2
S31	64.4		14	9.8

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 12. Эм бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
C56	65.6	823	22	2.7
D27	65.2		116	14.1
N70	65.4		24	2.9
N80	65.2		21	2.6
N83	65.2		431	52.4
N97	65.81		131	15.9
O00	65.2		24	2.9
O00	66.6	930	745	80.1
N70	66.4		62	6.7
N83	66.4		18	1.9
N97	66.1		67	7.2
C53	67.2	299	72	24.1
N84	67.3		29	9.7
N87	67.3		16	5.4
O26	67.5		14	4.7
O47	67.5		36	12.0
C53	68.4	1659	85	5.1
C54	68.4		23	1.4
C56	68.4		47	2.8
D25	68.4		980	59.1
D26	68.2		20	1.2
D27	68.4		27	1.6
N70	68.4		46	2.8
N71	68.6		11	0.7
N80	68.4		46	2.8
N81	68.7		34	2.0
N83	68.4		41	2.5
N84	68.4		47	2.8
N85	68.21		54	3.3
N87	68.4		22	1.3
N92	68.4		11	0.7
O00	68.4		71	4.3
O86	68.4		11	0.7
D25	69.59	8439	35	0.4
N71	69.59		34	0.4
N81	69.59		13	0.2
N84	69.59		136	1.6
N85	69.59		79	0.9

N92	69.59		127	1.5
N93	69.59		96	1.1
N95	69.59		13	0.2
O00	69.59		62	0.7
O01	69.59		78	0.9
O02	69.59		1731	20.5
O03	69.59		1063	12.6
O04	69.5		4598	54.5
O07	69.59		30	0.4
O08	69.59		162	1.9
O73	69.59		15	0.2
O85	69.59		16	0.2
O86	69.59		42	0.5
T83	69.97		16	0.2
N32	70.51	387	12	3.1
N39	70.51		127	32.8
N81	70.5		196	50.6
N89	70.3		21	5.4
N75	71.2	326	215	66.0
N81	71.9		50	15.3
N90	71.8		14	4.3
S30	71		12	3.7

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 13 Эх барихын мэс засал, ажилбарууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
O04		8565	53	57.0
O82		4376	4376	
O84		97	97	

Хүснэгт Оношийн их бүлэг 14. Гадна эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд

ОУӨА 10	ОУӨА 9	Эмнэл зүйн тохиолдол	Үйлдлийн тохиолдол	Хувь
C50	85.45	458	202	44.1
N60	85		31	6.8
N61	85		157	34.3
N64	85		34	7.4
Q83	85.2		13	2.8
B01	86.09	4187	17	0.4
C44	86.4		10	0.2

D17	86.2		269	6.4
D20	86.83		12	0.3
D21	86.4		88	2.1
D23	86.4		12	0.3
K10	86.09		10	0.2
K61	86.09		42	1.0
L02	86.09		1735	41.4
L03	86		111	2.7
L04	86.04		399	9.5
L60	86.23		20	0.5
L72	86		23	0.5
M86	86.22		31	0.7
N61	86		20	0.5
Q18	86.04		42	1.0
Q69	86.26		14	0.3
Q70	86.85		12	0.3
S01	86.22		16	0.4
S31	86.2		10	0.2
S51	86.28		28	0.7
S61	86.2		109	2.6
S67	86.61		19	0.5
S68	86.22		42	1.0
S71	86.22		18	0.4
S81	86.22		51	1.2
S91	86.22		17	0.4
T21	86.69		39	0.9
T22	86.69		31	0.7
T23	86.61		29	0.7
T24	86.69		118	2.8
T25	86.69		35	0.8
T29	86.69		271	6.5
T34	86.22		52	1.2
T93	86.22		12	0.3
T95	86.84		159	3.8

Хавсралт 3. Амбулаторийн болон бусад тусламж, үйлчилгээний оношийн хамааралтай бүлэг

ОХБ код	Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ	Өртөг	Өртгийн жин
00010	Арьс харшил	10,204	0.871
00020	Гэмтэл	13,936	1.189
00030	Дотор	9,304	0.794
00040	ДОХ, БЗХӨ, сүрьеэ	6,285	0.536
00050	Мэсзасал	12,108	1.033
00060	Нүд	6,483	0.553
00070	Сэтгэц	14,423	1.231
00080	Уламжлалт	11,847	1.011
00090	Хавдар	12,968	1.107
00100	Халдварт	5,437	0.464
00110	Хүүхэд	8,664	0.739
00120	Чих хамар хоолой	8,455	0.722
00130	Шүд	26,596	2.270
00140	Эмэгтэйчүүд, нөхөн үржихүй	17,323	1.479
Бүгд		11,716	
ОХБ код	Нөхөн сэргээх	Өртөг	Өртгийн жин
00150	Сэргээн засах	148,273	1.000
00240	Уламжлалтын тусламж үйлчилгээ	422,444	1.000
ОХБ код	Өдрийн эмчилгээ	Өртөг	Өртгийн жин
00160	Өдрийн эмчилгээ	223,703	1.766
00170	Туяа эмчилгээ	176,476	1.394
00180	Хими эмчилгээ	45,046	0.356
00190	Хөнгөвчлөх эмчилгээ	61,331	0.484
Бүгд		126,639	
ОХБ код	ОХБ Яаралтай, түргэн тусламж	Өртөг	Өртгийн жин
00200	Түргэн тусламж	35,486	0.702
00210	Яаралтай тусламж	65,635	1.298
Бүгд		50,561	
ОХБ код	ОХБ Эрчимтэмчилгээ	Өртөг	Өртгийн жин
00220	ХӨСҮТ Эрчимт эмчилгээ	26,058,194	1.000
00230	Эрчимт эмчилгээ	1,922,723	1.000

Хавсралт 4. Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээний оношийн хамааралтай бүлэг

Оношийн үндсэн ангилал код	Оношийн үндсэн ангиллын нэр	ОУӨ 10-р ангилал	Оношийн хамааралтай бүлгийн код	Оношийн хамааралтай бүлгийн нэр	ОУӨ 10-р ангилал	Олон улсын үйлдлын 9-р ангилал	Үйлдлын Ангилал	Өртөг	Өртгийн жин
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T90	1010	Менингит, миелингүйтэл	G00-G03, G35-G37		Эмийн эмчилгээ	460,890	0.542
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T91	1020	Төв мэдрэлийн системийн эмгэгүүд	G40, G43, G47, G90, G80-G83		Эмийн эмчилгээ	316,444	0.372
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T92	1030	Тархины шигдээс, тархины артерийн нарийсал	I63-I66		Эмийн эмчилгээ	374,210	0.440
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T93	1500	Миелит энцефалит, гавал нугасны доторх буглаа	G04-G06	2.9	Хүнд мэс засал	1,078,936	1.270
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T94	1040			Эмийн эмчилгээ	1,548,589	1.822	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T95	1050	Дистони, гавлын мэдрэлийн эмгэгүүд	G08-G09, G24, G52-G53		Эмийн эмчилгээ	204,480	0.241
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-	1510	Хордлогот энцефалит, тархи нугасны бусад эмгэг	G92, G96-G99	2.34	Хүнд мэс засал	889,241	1.046

		S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T96							
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T97	1060				Эмийн эмчилгээ	176,060	0.207
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T98	1520	Тархины хоргүй хавдар	D32-D33	2.3, 2.9	Хүнд мэс засал	1,726,439	2.032
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T99	1070			Эмийн эмчилгээ	667,350	0.785	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T100	1080	Хөдөлгөөний эмгэгүүд	G25-G26		Эмийн эмчилгээ	356,656	0.420
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T101	1090	Толгойн өвдөлт	G44		Эмийн эмчилгээ	269,061	0.317
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T102	1530	Тархины судасны эмгэгүүд	G45-G46	39.51	Хүнд мэс засал	1,223,403	1.440
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T103	1100			Эмийн эмчилгээ	934,400	1.100	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-	1540	Гурвалсан мэдрэлийн эмгэг	G50	4.01	Хүнд мэс засал	1,010,860	1.190

		S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T104							
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T105	1110				Эмийн эмчилгээ	571,571	0.673
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T106	1120	Тусгаар мэдрэлийн эмгэг	G70-G72		Эмийн эмчилгээ	1,202,152	1.415
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T107	1550	Тархи усжих	G91	2.3	Хүнд мэс засал	714,007	0.840
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T108	1130			Эмийн эмчилгээ	383,392	0.451	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T109	1140	Нугасны эмгэг	G95		Эмийн эмчилгээ	192,315	0.226
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T110	1560	Аалзан хальсан доорх харвалт	I60	2.9, 39.51	Хүнд мэс засал	2,550,510	3.001
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T111	1150			Эмийн эмчилгээ	2,000,013	2.353	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-	1160	Тархины цус харвалт	I61		Эмийн эмчилгээ	832,344	0.979

		S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T112							
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T113	1570	Тархины судасны бусад эмгэг	I67-I68	39.51, 39.79, 27.52	Хүнд мэс засал	1,066,515	1.255
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T114	1170				Эмийн эмчилгээ	213,782	0.252
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T115	1580	Мэдрэлийн тогтолцооны төрөлх гажиг	Q01-Q07	27.52	Хөнгөн мэс засал	69,353	0.082
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T116	1180	Нүүрний мэдрэлийн эмгэг	G51		Эмийн эмчилгээ	318,822	0.375
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T117	1190	Тархины уйланхай, хаван	G93.0		Эмийн эмчилгээ	314,141	0.370
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T118	1590	Мэдрэлийн ёзоор сүлжээний эмгэг	G54-G55	80.51	Хүнд мэс засал	596,913	0.702
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T119	1200				Эмийн эмчилгээ	264,261	0.311
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-	1210	Тархины бусад эмгэг	G93		Эмийн эмчилгээ	284,244	0.334

		S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T120							
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T121	1220	Тархины судасны өвчний үлдэц	I69		Эмийн эмчилгээ	703,132	0.827
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T122	1230	Толгойн өнгөц гэмтэл	S00		Эмийн эмчилгээ	568,764	0.669
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T123	1600	Толгойн ил шарх	S01	76.76, 8.31, 8.81, 86.22	Хүнд мэс засал	319,437	0.376
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T124	1240			Эмийн эмчилгээ	691,695	0.814	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T125	1610			23.1, 25.02, 25.51, 25.9, 27	Хөнгөн мэс засал	119,381	0.140
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T126	1620	Гавлын суурийн хугарал	S02.0-S02.1	2.02, 2.05	Хүнд мэс засал	2,017,900	2.375
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T127	1250			Эмийн эмчилгээ	658,414	0.775	
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-	1630	Гавлын ба нүүрний ясны хугарал	S02.2-S02.9	21.7, 22.1, 76.76	Хүнд мэс засал	806,949	0.950

		S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T128							
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T129	1260				Эмийн эмчилгээ	411,954	0.485
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T130	1640				Хөнгөн мэс засал	255,146	0.300
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T131	1650	Гавал доторх гэмтэл	S06	1.24, 1.31, 2.05	Хүнд мэс засал	1,981,359	2.332
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T132	1270				Эмийн эмчилгээ	486,180	0.572
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T133	1660	Толгойн гэмтлийн үлдэц	T90	2.05	Хүнд мэс засал	1,505,215	1.771
1	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин, эмгэг	A80-A89, A17, A39, C70-C72, D32-D33, G00-G99, I60-I69, S00-S04, S06-S09, R25-R29, D42-D43, Q00-Q07, T134	1280				Эмийн эмчилгээ	594,246	0.699
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T26	2010	Нулимсны эрхтэний эмгэг	H04	9.11, 9.42, 14.	Эмийн эмчилгээ	197,920	0.233
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T27	2500				Хөнгөн мэс засал	282,769	0.333

2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T28	2510	Өвдөг ба халазион	H00-H02	8.07, 8.04, 8, 8.122, 8.11, 8.2, 8.21, 8.22, 8.23, 8.3, 8.4, 8.49, 8.8, 86.2	Хүнд мэс засал	318,168	0.374
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T29	2020				Эмийн эмчилгээ	325,801	0.383
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T30	2520	Ухархайн эмгэг	H05	16.61, 16.16, 16.31	Хүнд мэс засал	367,488	0.432
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T31	2530	Конъюнктивит	H10-H11	11.03	Хүнд мэс засал	196,687	0.231
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T32	2540			Хөнгөн мэс засал	231,144	0.272	
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T33	2030	Склерийн өвчин	H15-H19		Эмийн эмчилгээ	364,229	0.429
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T34	2550	Хөгшрөлийн цийлт	H25	13.07	Хүнд мэс засал	238,091	0.280
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T35	2040			Эмийн эмчилгээ	176,330	0.207	
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T36	2560	Торлогийн эмгэг	H34-H36	13.3	Хүнд мэс засал	458,891	0.540
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T37	2050			Эмийн эмчилгээ	220,441	0.259	
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T38	2570			14.2, 14.23, 14.24, 14.75	Хөнгөн мэс засал	802,101	0.944
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T39	2580	Глауком	H40	12.5, 12.54	Хүнд мэс засал	287,899	0.339
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T40	2060			Эмийн эмчилгээ	350,772	0.413	
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T41	2070	Харааны мэдрэл ба харааны замын эмгэг	H46-H47		Эмийн эмчилгээ	614,338	0.723
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T42	2590	Нүдний булчин, аккомодаци ба рефракцийн эмгэг	H49-H52	15.2	Хүнд мэс засал	2,225,791	2.619

2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T43	2080				Эмийн эмчилгээ	160,344	0.189
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T44	2600				14.1, 15, 15.1	Хөнгөн мэс засал	528,193
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T45	2610	Нүд ба түүний дайвар эрхтэний эмгэг	H57-H59		Хүнд мэс засал	441,201	0.519
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T46	2620				11.2, 11.29, 14.1	Хөнгөн мэс засал	509,902
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T47	2630	Нүдний төрөлх гажиг	Q10-Q15		Хүнд мэс засал	729,025	0.858
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T48	2090				Эмийн эмчилгээ	413,215	0.486
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T49	2100	Солонгон бүрхүүл ба сормослог биеийн эмгэг	H21		Эмийн эмчилгээ	141,667	0.167
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T50	2640	Бусад цийлт	H26		Хүнд мэс засал	765,935	0.901
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T51	2110				Эмийн эмчилгээ	292,415	0.344
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T52	2650	Болрын бусад эмгэг	H27-H28		Хүнд мэс засал	625,845	0.736
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T53	2120				Эмийн эмчилгээ	371,393	0.437
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T54	2660				14.1	Хөнгөн мэс засал	236,448
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T55	2670	Нүд ба түүний дайврын өмөн	C69		Хүнд мэс засал	775,823	0.913
2	Нүд ба түүний дайврын өвчин, эмгэг	C69, D31, D32, H00-H59, S05, T15, T56	2130				Эмийн эмчилгээ	313,150	0.368
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q37	3500	Дунд чихний үрэвсэл	H65-H71, H90	18, 18.09, 19.1, 19.03, 19.3, 19.4, 19.5, 19.9, 19.53, 20.4,	Хүнд мэс засал	666,255	0.784

						20.42, 20.49, 20.5			
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q38	3010				Эмийн эмчилгээ	410,454	0.483
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q39	3510			20.3, 22.01, 22.1	Хөнгөн мэс засал	414,777	0.488
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q40	3520	Ам ба залгиурын хоргүй хавдар	D10	28.20, 29.3, 29.5, 30, 30.09	Хүнд мэс засал	832,760	0.980
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q41	3530	Гадна чихний өвчнүүд	H60-H61	86.09	Хөнгөн мэс засал	248,435	0.292
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q42	3540	Чих орчмын шүлсний булчирхайн өмөн	C07-C08	26.3	Хүнд мэс засал	2,548,137	2.998
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q43	3020	Ам-залгиурын өмөн	C10		Эмийн эмчилгээ	1,811,955	2.132
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q44	3030	Хамар-залгиурын өмөн	C11-C14		Эмийн эмчилгээ	956,796	1.126
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47- R49, T16, Q16-Q18, Q35- Q45	3550	Чихний төрөлх гажиг	Q16-Q17	19.5	Хүнд мэс засал	415,027	0.488
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-	3560	Нүүр ба хүзүүний бусад төрөлх гажиг	Q18	18.29, 19.9	Хүнд мэс засал	244,708	0.288

		R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q46							
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q47	3570			86, 86.02, 86.03, 86.04, 86.09, 86.1, 86.3, 86.4	Хөнгөн мэс засал	263,690	0.310
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q48	3580	Уруул ба тагнайн сэтэрхий	Q37	27.6, 27.62, 27.9	Хүнд мэс засал	448,588	0.528
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q49	3590			27.5	Хөнгөн мэс засал	326,294	0.384
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q50	3600	Сэтэрхий тагнай	Q35	27.6, 27.62, 27.63	Хүнд мэс засал	324,755	0.382
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q51	3610	Сэтэрхий уруул	Q36	27.49	Хүнд мэс засал	412,481	0.485
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q52	3620			27.54	Хөнгөн мэс засал	361,494	0.425
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q53	3630	Шүлсний том булчирхайн хоргүй хавдар	D11	26.2, 26.3, 26.32	Хүнд мэс засал	1,253,857	1.475
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q54	3640	Хэнгэргэн хальс, дунд чихний бусад өвчин	H72-74	19.4, 19.5	Хүнд мэс засал	319,054	0.375
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q55	3650			20.01	Хөнгөн мэс засал	557,908	0.657

3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q56	3660	Уруул, амны хөндийн өмөн	C00-C06	25.2	Хүнд мэс засал	2,306,256	2.714
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q57	3040			Эмийн эмчилгээ	571,106	0.672	
3	Чих, ам, хоолойн өвчин, эмгэг	C00-C14, D02, D10-D11, H60-H95, K10-K14, R47-R49, T16, Q16-Q18, Q35-Q58	3050	Эрүү, шүлсний булчирхайн бусад өвчин	K10-K11		Эмийн эмчилгээ	201,552	0.237
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T27	4010	Архаг бронхит	J41-J42		Эмийн эмчилгээ	266,723	0.314
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T28	4500	Хамрын ба гүйлсэн булчирхайн буглаа	J34.0-J34.1, J36	21.88, 22.9, 27, 27.9	Хүнд мэс засал	222,773	0.262
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T29	4020			Эмийн эмчилгээ	245,716	0.289	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T30	4510			Хөнгөн мэс засал	287,630	0.338	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T31	4520	Амьсгалын дээд замын халдвар, томуу, ринит	J00-J02, J04-J06, J10-J11, J30-J31	21.69	Хүнд мэс засал	473,986	0.558
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T32	4030			Эмийн эмчилгээ	288,293	0.339	

4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T33	4040	Цочмог бронхиолит, бактерит пневмони, багтраа	J21-J22, J15-J17, J45		Эмийн эмчилгээ	270,484	0.318
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T34	4050	Уушигны завсрын эдийн өвчин, буглаа	J84-J85		Эмийн эмчилгээ	442,464	0.521
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T35	4530	Дунд чих ба амьсгалын тогтолцооны хоргүй хавдар	D14-D15	27.49, 30, 30.09	Хүнд мэс засал	221,323	0.260
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T36	4060			Эмийн эмчилгээ	1,734,592	2.041	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T37	4540	Дунд чих, амьсгалын ба цээжний хөндийн эрхтэний тодорхойгүй хавдар	D38	34.13	Хүнд мэс засал	3,765,732	4.431
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T38	4550			Хөнгөн мэс засал	1,158,588	1.363	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T39	4560	Бактерсудлал ба эдсудлалаар батлагдсан амьсгалын эрхтэний сүрьеэ	A15	32.4	Хүнд мэс засал	2,103,995	2.476
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T40	4070			Эмийн эмчилгээ	1,897,714	2.233	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T41	4570	Амьсгалын замд гадны биет орох	T17	31.4, 31.42, 33.2, 33.21, 33.22, 33.24, 42.32	Хөнгөн мэс засал	115,455	0.136
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99,	4580	Бактерсудлал ба эдсудлалаар батлаагүй амьсгалын замын сүрьеэ	A16	34.51	Хүнд мэс засал	2,894,824	3.406

		R04-R09, Q30-Q34, T17, T42							
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T43	4080				Эмийн эмчилгээ	1,440,332	1.695
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T44	4590			34.04	Хөнгөн мэс засал	1,004,838	1.182
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T45	4090	Цочмог тонзиллит	J03		Эмийн эмчилгээ	210,881	0.248
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T46	4100	Вируст пневмони	J12		Эмийн эмчилгээ	463,496	0.545
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T47	4110	Цочмог бронхит	J20		Эмийн эмчилгээ	193,748	0.228
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T48	4600			21.3, 21.9	Хүнд мэс засал	588,531	0.693
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T49	4120	Хамрын ур	J33		Эмийн эмчилгээ	461,018	0.542
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T50	4610			22.02	Хөнгөн мэс засал	287,395	0.338
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T51	4130	Мөгөөрсөн хоолойн өмөн	C33		Эмийн эмчилгээ	1,047,130	1.232

4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T52	4620	Амьсгуурс ба уушгины өмөн	C34	32.20	Хүнд мэс засал	4,046,771	4.762
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T53	4140			Эмийн эмчилгээ	353,980	0.417	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T54	4630	Төвөнхийн өмөн	C32	30.2, 30.3, 31.45,	Хүнд мэс засал	2,460,228	2.895
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T55	4640			Хөнгөн мэс засал	1,751,625	2.061	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T56	4650	Амьсгалын ба цээжний хөндийн эрхтэний өмөн	C37-C39	34.1	Хүнд мэс засал	1,929,429	2.270
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T57	4150	Амьсгалын тогтолцооны төрөлх гажиг	Q31-Q33		Эмийн эмчилгээ	573,176	0.674
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T58	4160	Үүсгэгч нь тодорхойгүй пневмони	J18		Эмийн эмчилгээ	371,540	0.437
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T59	4660			34.09	Хүнд мэс засал	2,043,158	2.404
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T60	4670	Гүйлсэн булчирхай ба аденоидын архаг өвчин	J35	19.4, 28, 28.2, 28.3	Хүнд мэс засал	306,692	0.361
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99,	4170			Эмийн эмчилгээ	362,652	0.427	

		R04-R09, Q30-Q34, T17, T61							
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T62	4680			20.1, 86.09	Хөнгөн мэс засал	209,816	0.247
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T63	4690	Архаг синусит	J32	22.2	Хүнд мэс засал	1,704,222	2.005
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T64	4180			Эмийн эмчилгээ	311,316	0.366	
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T65	4700			20.01, 21.2, 22, 22.1, 22.02, 22.1, 22.19	Хөнгөн мэс засал	689,798	0.812
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T66	4710			21.88, 22.9,	Хүнд мэс засал	575,821	0.678
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T67	4190	Хамрын таславчийн эмгэг	J34.2-J34.8		Эмийн эмчилгээ	646,292	0.761
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T68	4200	Архаг ларингит, дууны хөвч төвөнхийн эмгэг	J37-J38		Эмийн эмчилгээ	878,114	1.033
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T69	4210	Уушгины архаг бөглөрөлт бусад өвчин	J44		Эмийн эмчилгээ	356,915	0.420
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T70	4220	Амьсгуурс тэлэх [бронхоэктази]	J47		Эмийн эмчилгээ	861,008	1.013

4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T71	4720	Хавсын бусад өвчин (плевр)	J90-J94	34.51	Хүнд мэс засал	316,009	0.372
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T72	4730	Дайвар хөндийн өмөн	C31	22.6, 26.2, 26.3	Хүнд мэс засал	4,692,007	5.521
4	Амьсгалын тогтолцооны өвчин, эмгэг	A15-A16, C30-C39, D02, D14-D15, D38, J00-J99, R04-R09, Q30-Q34, T17, T73	4230			Эмийн эмчилгээ	1,143,288	1.345	
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q28	5500	Доод мөчний венийн бүдүүрэл, шамбарам	I83-I84	38.5, 38.94, 49.45, 49.46, 49.47, 49.86	Хүнд мэс засал	427,794	0.503
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q29	5010			Эмийн эмчилгээ	306,030	0.360	
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q30	5510	Зүрхний болон гол судасны төрөлх гажиг	Q21, Q23-Q24	36.99	Хүнд мэс засал	195,952	0.231
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q31	5020			Эмийн эмчилгээ	242,296	0.285	
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q32	5520	Цээжний бах, уушигны эмболи, цочмог перикардит, эндокардит	I20, I26, I30-33	36.07, 88.56	Хүнд мэс засал	385,502	0.454
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q33	5030			Эмийн эмчилгээ	309,663	0.364	
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q34	5040	Цочмог хэрлэг, хэрлэгийн гаралтай судасны хавхлагын өвчнүүд	I00-I02, I06		Эмийн эмчилгээ	296,708	0.349
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q35	5050	Бөөрний даралт, хоёрдогчоор даралт ихсэх	I12, I15		Эмийн эмчилгээ	245,733	0.289
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q36	5530	Зүрхний хэм алдагдал	I48-I49	37.83	Хүнд мэс засал	314,005	0.369
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q37	5060			Эмийн эмчилгээ	299,730	0.353	
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q38	5540	Хэрлэгийн гаралтай хоёр хавтаст хавхлагын өвчнүүд	I05	35.24	Хүнд мэс засал	7,278,626	8.565

5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q39	5070				Эмийн эмчилгээ	287,980	0.339
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q40	5550	Венийн бусад өвчин	I86-I87	63.01	Хөнгөн мэс засал	318,210	0.374
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q41	5560	Анхдагч даралт ихсэх өвчин	I10	88.56	Хүнд мэс засал	136,995	0.161
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q42	5080			Эмийн эмчилгээ	260,246	0.306	
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q43	5570	Кардиомиопати	I42-I43	88.56	Хүнд мэс засал	511,686	0.602
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q44	5090			Эмийн эмчилгээ	924,124	1.087	
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q45	5100	Аневризм	I71-I72		Эмийн эмчилгээ	307,772	0.362
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q46	5580	Артерийн эмболизм ба тромбоз	I74-I77	39.29	Хүнд мэс засал	881,576	1.037
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q47	5110			Эмийн эмчилгээ	481,070	0.566	
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q48	5120	Венийн эмболи ба тромбоз	I80-I82		Эмийн эмчилгээ	208,186	0.245
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q49	5590	Томоохон артери, вен, захын судасны төрөлх гажиг	Q25-Q27	36.99	Хүнд мэс засал	106,085	0.125
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q50	5130	Цусны эргэлтийн тогтолцооны бусад төрөлх гажиг	Q28		Эмийн эмчилгээ	329,101	0.387
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q51	5140	Зүрхний даралт ихсэх өвчин	I11		Эмийн эмчилгээ	252,566	0.297
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q52	5600	Олон хавхлагын өвчин	I08	35.22	Хүнд мэс засал	1,711,069	2.013
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q53	5150			Эмийн эмчилгээ	272,753	0.321	
5	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q54	5610	Зүрхний цочмог шигдээс	I21	36.07, 88.56	Хүнд мэс засал	1,293,550	1.522

5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q55	5160				Эмийн эмчилгээ	321,290	0.378
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q56	5620	Зүрхний архаг ишемит өвчин	I25	36.07, 88.56	Хүнд мэс засал	609,709	0.717
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q57	5170				Эмийн эмчилгээ	345,466	0.407
5	Зүрх -судасны тогтолцооны өвчин, эмгэг	I00-I52, I70-I99, R00-R03, Q20-Q58	5630	Зүрхний дамжуулалтын хямрал	I44-I45	37.79, 37.83	Хүнд мэс засал	510,185	0.600
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T18	6500	Хошного, шулуун гэдэс, гэдэсний буглаа, цорго	K60-K61, K63	46.1, 47, 46.1, 46.51, 48.60, 48.3, 48.8, 49, 49.01, 49.03, 49.04, 49.1, 49.11, 49.12, 49.5, 49.6, 49.71	Хүнд мэс засал	346,827	0.408
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T19	6010				Эмийн эмчилгээ	250,742	0.295
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T20	6510				Хөнгөн мэс засал	312,998	0.368
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T21	6520				Хүнд мэс засал	225,361	0.265
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T22	6020	Уруул, ам, хэлний эмгэг	K12-K14		Эмийн эмчилгээ	166,386	0.196
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6530				Хөнгөн мэс засал	58,089	0.068

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T23							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T24	6030	Гэдэсний халдварт өвчин	A00-A09		Эмийн эмчилгээ	429,178	0.505
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T25	6040	Хэвлий ба аарцагийн өвдөлт	R10		Эмийн эмчилгээ	96,250	0.113
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T26	6540	Хоол боловсруулах замд гадны биет орох	T18	44.9	Хүнд мэс засал	886,109	1.043
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T27	6550			44.13, 42.23, 98	Хөнгөн мэс засал	68,881	0.081
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T28	6050	Бактерийн гаралтай хоолны хордлого	A05		Эмийн эмчилгээ	430,247	0.506
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T29	6560	Ходоодны өмөн	C16	43.3, 43.41, 43.5, 43.6, 43.7, 43.9	Хүнд мэс засал	3,363,401	3.958
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T30	6060			Эмийн эмчилгээ	549,116	0.646	
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6570			44.10, 99.25	Хөнгөн мэс засал	738,988	0.870

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T31							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T32	6580	Бүдүүн гэдэсний өмөн	C18	99.25	Хүнд мэс засал	1,246,200	1.466
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T33	6070	Шулуун гэдэс, хошногоны өмөн	C19-C21		Эмийн эмчилгээ	977,764	1.151
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T34	6590	Хэл, ам ба залгиурын бусад төрөлх гажиг	Q38	27.9	Хүнд мэс засал	125,247	0.147
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T35	6600			25, 25.09, 25.91, 25.92, 27.2, 27.29, 24.41, 27.91	Хөнгөн мэс засал	63,760	0.075
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T36	6610	Нарийн бүдүүн гэдэсний төрөлхийн гажиг	Q41-Q43	45.9, 45.95, 46.1, 46.9, 48.2	Хүнд мэс засал	733,892	0.864
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T37	6620			45.26	Хөнгөн мэс засал	754,584	0.888
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T38	6630	Улаан хоолойн өмөн	C15	43.9	Хүнд мэс засал	5,247,959	6.175
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6080				Эмийн эмчилгээ	296,177	0.349

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T39							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T40	6640	Эрүү, шүлсний булчирхайн өвчин	K10-K11	76.09, 77	Хүнд мэс засал	285,072	0.335
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T41	6090			Эмийн эмчилгээ	148,310	0.175	
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T42	6650			24.1, 27, 27.2, 27.9, 76.1	Хөнгөн мэс засал	121,343	0.143
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T43	6660	Саатсан шүд, шүд цоорох	K00-K01	76.09	Хүнд мэс засал	293,019	0.345
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T44	6670			23.1, 24.1	Хөнгөн мэс засал	242,685	0.286
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T45	6680	Эрүү нүүрний гажиг, ам орчмын уйланхай	K07-K09		Хүнд мэс засал	71,554	0.084
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T46	6690			27.2, 27.9	Хөнгөн мэс засал	60,389	0.071
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6700	Улаан хоолойн эмгэг	K20-K23	42.19	Хүнд мэс засал	4,048,270	4.764

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T47							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T48	6100				Эмийн эмчилгээ	1,261,052	1.484
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T49	6710			42.23, 42.29	Хөнгөн мэс засал	800,799	0.942
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T50	6720	Ходоодны шархлаа	K25	43.7	Хүнд мэс засал	7,285,399	8.573
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T51	6110			Эмийн эмчилгээ	284,782	0.335	
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T52	6730	Гастрит ба дуоденит	K29		Хүнд мэс засал	449,687	0.529
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T53	6120			Эмийн эмчилгээ	319,231	0.376	
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T54	6740	Тархмал перитонит, буглаатай хавсарсан цочмог аппендицит	K35.0-K35.1	47, 47.09, 47.1	Хүнд мэс засал	386,173	0.454
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6130			Эмийн эмчилгээ	459,248	0.540	

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T55							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T56	6750	Цочмог аппендицит	K35.2-K35.9	47	Хүнд мэс засал	298,323	0.351
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T57	6760	Цавины ивэрхий	K40	53, 53.02, 53.03, 53.2	Хүнд мэс засал	406,447	0.478
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T58	6140			Эмийн эмчилгээ	265,597	0.313	
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T59	6770	Хүйсний ивэрхий	K42	53, 53.04, 53.59	Хүнд мэс засал	330,038	0.388
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T60	6780	Хэвлийн ивэрхий	K43	53.51	Хүнд мэс засал	952,481	1.121
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T61	6790	Өрцний ивэрхий	K44	44.66	Хүнд мэс засал	641,934	0.755
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T62	6150	Шархлаат колит	K51		Эмийн эмчилгээ	1,013,835	1.193
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6800	Бусад халдварт бус гастроэнтерит ба колит	K52		Хүнд мэс засал	271,821	0.320

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T63							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T64	6160				Эмийн эмчилгээ	228,323	0.269
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T65	6810			45.3, 46.01, 46.8, 46.9, 48.2	Хүнд мэс засал	4,290,052	5.048
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T66	6170	Гэдэсний саажилт түгжрэл ба ивэрхийгүй гэдэсний түгжрэл	K56		Эмийн эмчилгээ	1,313,606	1.546
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T67	6820			45.21	Хөнгөн мэс засал	232,719	0.274
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T68	6180	Гэдэс цочролын хамшинж	K58-K59		Эмийн эмчилгээ	326,436	0.384
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T69	6830			46.51, 49.01, 49.6	Хүнд мэс засал	899,016	1.058
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T70	6190	Гэдэсний бусад өвчин	K63		Эмийн эмчилгээ	2,071,951	2.438
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-	6840	Перитонит	K65	46.9, 54.1, 54.12, 54.19, 54.9	Хүнд мэс засал	1,886,120	2.219

		R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T71							
6	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, эмгэг	A00-A09, C15-C21, C26, D00-D01, D12-D13, D37, K20-K67, K90-K93, R10-R19, Q38-Q43, Q45.8-Q45.9, T72	6200	Хэвлийн гялтангийн бусад эмгэг	K66		Эмийн эмчилгээ	457,409	0.538
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.3	7500	Цэсний чулуу, холецистит	K80-K81	51, 51.04, 51.2, 51.22, 51.23	Хүнд мэс засал	713,312	0.839
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.4	7010				Эмийн эмчилгээ	734,254	0.864
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.5	7510			57.02	Хөнгөн мэс засал	744,120	0.876
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.6	7020	Элэгний хордлогот өвчин, реактив гепатит	K70-K71, K75.2-K75.9, K76		Эмийн эмчилгээ	687,380	0.809
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.7	7030	Цочмог В гепатит	B16		Эмийн эмчилгээ	1,336,090	1.572
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.8	7040	Бусад цочмог вирүст гепатит	B17		Эмийн эмчилгээ	1,557,119	1.832
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.9	7050	Архаг вирүст гепатит	B18-B19		Эмийн эмчилгээ	420,768	0.495
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.10	7060	Цочмог А гепатит	B51		Эмийн эмчилгээ	1,186,292	1.396
7	Элэг цэсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.11	7520	Элэг ба элгэн дэх цэсний сувгийн өмөн	C22	50.1, 50.2, 50.22, 50.3, 50.4, 51.03, 51.2, 52, 52.2, 54.12	Хүнд мэс засал	2,496,664	2.938

7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.12	7070				Эмийн эмчилгээ	583,013	0.686
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.13	7530			99.28	Хөнгөн мэс засал	696,818	0.820
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.14	7080	Өөр бүлэгт ангилаагүй архаг гепатит	K73		Эмийн эмчилгээ	266,523	0.314
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.15	7090	Элэгний фиброз ба цирроз	K74		Эмийн эмчилгээ	1,708,844	2.011
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.16	7540	Элэгний буглаа	K75.0	50	Хүнд мэс засал	2,380,667	2.801
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.17	7100			Эмийн эмчилгээ	203,102	0.239	
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.18	7110	Цочмог панкреатит	K85		Эмийн эмчилгээ	2,580,623	3.037
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.19	7550	Цөсний хүүдийн бусад өвчин	K82	51.23	Хүнд мэс засал	891,988	1.050
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.20	7560	Цөсний замын бусад өвчин	K83	51, 51.2, 51.22, 51.3, 51.9	Хүнд мэс засал	1,602,008	1.885
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.21	7120			Эмийн эмчилгээ	9,734,927	11.455	
7	Элэг цөсний тогтолцоо ба нойр булчирхайн өвчин эмгэг	B15-B19, C22-C25, K70-K77, K80-K87, R17-R18, Q44, Q45.0-Q45.22	7130	Нойр булчирхайн бусад өвчин	K86-K87		Эмийн эмчилгээ	248,373	0.292

8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q79	8500	Ясны бүтэц ба нягтралын эмгэг	M80-M89	78.43, 78.45, 78.47, 78.62, 79.32, 79.35, 79.36, 81.51, 81.52, 77, 77.0, 77.04, 77.07, 78.67, 78.9, 80.1, 84.55, 84.57, 86.63, 77.25, 86.22	Хүнд мэс засал	1,303,707	1.534
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q80	8010			Эмийн эмчилгээ	768,465	0.904	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q81	8510			81.91, 84.01, 86.0, 86.28	Хөнгөн мэс засал	932,494	1.097
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q82	8520	Артропати, түнхний артроз, хөлийн хурууны деформаци	M00-M01, M08, M16, M20	81.51, 81.53, 81.54	Хүнд мэс засал	1,355,848	1.595
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q83	8020			Эмийн эмчилгээ	466,459	0.549	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q84	8530			77.53	Хөнгөн мэс засал	1,127,433	1.327
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q85	8540	Үений уут ба шөрмөсний эмгэгүүд	M65-M67		Хүнд мэс засал	564,274	0.664
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q86	8030			Эмийн эмчилгээ	1,156,120	1.360	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q87	8040	Өөр бүлэгт ангилсан өвчний үеийн остеопати	M90		Эмийн эмчилгээ	833,505	0.981
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q88	8550	Яс ба үений мөгөөрсний хоргүй хавдар	D16	77.1, 77.6	Хүнд мэс засал	1,070,142	1.259
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q89	8560			77.45, 77.47	Хөнгөн мэс засал	1,145,318	1.348

	холбох эдийн өвчин эмгэг								
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q90	8050	Тулай	M10		Эмийн эмчилгээ	604,579	0.711
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q91	8060	Хэрлэгтест артрит	M05-M06		Эмийн эмчилгээ	233,064	0.274
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q92	8070	Өвөрмөц артропати	M12-M14		Эмийн эмчилгээ	298,974	0.352
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q93	8080	Артроз	M15		Эмийн эмчилгээ	258,506	0.304
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q94	8570	Гонартроз [өвдөгний үений артроз]	M17	81.53, 83.4	Хүнд мэс засал	1,691,522	1.990
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q95	8090			Эмийн эмчилгээ	315,297	0.371	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q96	8580			Хөнгөн мэс засал	1,101,895	1.297	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q97	8590	Мөчний бусад олдмол деформаци	M21	78.67	Хүнд мэс засал	586,670	0.690
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q98	8100			Эмийн эмчилгээ	269,671	0.317	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q99	8110	Өвдөгний үений доторх тогтворгүйдэл	M23		Эмийн эмчилгээ	1,215,354	1.430
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q100	8600			80.26	Хөнгөн мэс засал	6,233,139	7.335
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q101	8610	Үений бусад эмгэг	M24-M25	81.82	Хүнд мэс засал	792,655	0.933

	холбох эдийн өвчин эмгэг								
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q102	8120				Эмийн эмчилгээ	506,874	0.596
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q103	8130	Тогтолцоот улаан чонон яр	M32		Эмийн эмчилгээ	898,068	1.057
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q104	8620	Яс ба үений мөгөөрсний өмөн	C40-C41	22.9	Хүнд мэс засал	623,574	0.734
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q105	8140			Эмийн эмчилгээ	746,195	0.878	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q106	8630	Шээс ялгаруулах тогтолцооны төрөлх гажиг	Q60-Q64	54.3, 55.2, 55.9, 59.9	Хүнд мэс засал	432,310	0.509
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q107	8640			27, 57.31	Хөнгөн мэс засал	369,587	0.435
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q108	8650	Түнхний төрөлх гаж хөгжил	Q65	77.25, 77.35, 78.65, 79.15, 81.51	Хүнд мэс засал	1,074,058	1.264
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q109	8150			Эмийн эмчилгээ	352,563	0.415	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q110	8660			79.75	Хөнгөн мэс засал	432,409	0.509
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q111	8670	Яс-булчингийн бусад төрөлх гаж хөгжил	Q67-Q68	83, 83.02	Хүнд мэс засал	598,950	0.705
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q112	8680	Мөчний төрөлх гажиг	Q69-Q74	77.27, 77.35, 78.67, 79.36, 82.91, 83.71, 86.85	Хүнд мэс засал	946,740	1.114
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q113	8160			Эмийн эмчилгээ	586,561	0.690	

	холбох эдийн өвчин эмгэг								
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q114	8170	Тавхайн төрөлх гаж хөгжил	Q66		Эмийн эмчилгээ	730,703	0.860
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q115	8690	Нурууны остеохондроз, дорсопати	M42-M43	81.05, 84.51	Хүнд мэс засал	1,745,184	2.054
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q116	8180			Эмийн эмчилгээ	551,560	0.649	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q117	8700	Спондилопати	M45-M48	3.09	Хүнд мэс засал	109,731	0.129
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q118	8190			Эмийн эмчилгээ	659,039	0.776	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q119	8710	Бусад дорсопати	M50-M53	3.09, 80.51	Хүнд мэс засал	1,505,634	1.772
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q120	8200			Эмийн эмчилгээ	355,145	0.418	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q121	8720	Дорсалги [нуруу өвдөх]	M54	43.49	Хүнд мэс засал	548,744	0.646
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q122	8210			Эмийн эмчилгээ	272,655	0.321	
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q123	8730	Зөөлөн эдийн эмгэгүүд	M70-M79	80.1	Хүнд мэс засал	56,455	0.066
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин эмгэг	C40-C41, D16, M00-M99, Q65-Q124	8740			Хөнгөн мэс засал	113,531	0.134	
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99,	9500	Целлулит, лимфаденит	L03-L04	83.19, 86.2, 86.4, 76.09	Хүнд мэс засал	456,155	0.537

		N60-N64, R20-R23, Q80-Q83							
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q84	9010				Эмийн эмчилгээ	342,028	0.402
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q85	9510			86, 86.03, 86.04, 86.09, 86.1, 86.28, 86.3, 84.01, 86.0, 86.01, 86.11	Хөнгөн мэс засал	156,954	0.185
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q86	9020	Батга, хумсны эмгэг	L70-L73, L60-L62		Эмийн эмчилгээ	173,030	0.204
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q87	9520			86.23	Хөнгөн мэс засал	330,084	0.388
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q88	9530	Бүслүүр үлд, вируст халдвар	B02, B07-B09	49	Хүнд мэс засал	150,525	0.177
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q89	9030			Эмийн эмчилгээ	411,950	0.485	
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q90	9040	Дерматит, загатнаа, чонон хөрвөс	L23-L27, L29-L30, L40, L50		Эмийн эмчилгээ	156,261	0.184
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q91	9050	Салхинцэцэг	B01		Эмийн эмчилгээ	450,792	0.530
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99,	9540	Хэвлийн гялтангийн ба хэвлийн арын зайн өмөн	C48	68.4	Хүнд мэс засал	3,742,052	4.403

		N60-N64, R20-R23, Q80-Q92								
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q93	9060					Эмийн эмчилгээ	280,189	0.330
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q94	9550	Хөхний хоргүй хавдар	D24	34.1		Хүнд мэс засал	750,971	0.884
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q95	9070	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн бусад өвчин	L80-L98			Эмийн эмчилгээ	159,487	0.188
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q96	9560	Арьсны меланом ба бусад өмөн	C43-C44	86.4, 86.6		Хүнд мэс засал	1,700,035	2.000
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q97	9080	Атопит дерматит	L20-L21			Эмийн эмчилгээ	379,258	0.446
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q98	9570	Арьсны болон хөхний төрөлх гажиг	Q80-Q83	86.03		Хөнгөн мэс засал	192,234	0.226
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q99	9580	Хөхний өмөн	C50	84.32, 85.4, 85.41, 85.45, 86.2		Хүнд мэс засал	1,966,611	2.314
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q100	9090					Эмийн эмчилгээ	1,082,304	1.274
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q101	9590	Хөхний бусад өвчин	N61-64	83.19, 85, 85.2		Хүнд мэс засал	282,451	0.332

9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q102	9100				Эмийн эмчилгээ	225,163	0.265
9	Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин эмгэг	B00-B09, C43-C50, D04-D05, D23-D24, L00-L99, N60-N64, R20-R23, Q80-Q103	9600			85.1	Хөнгөн мэс засал	146,538	0.172
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E90	10010	Бамбай булчирхайн эмгэгүүд	E00-E05		Эмийн эмчилгээ	257,570	0.303
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E91	10500			40.4, 40.42, 6.2, 6.3, 6.4	Хүнд мэс засал	1,644,027	1.935
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E92	10020	Бамбай булчирхайн өмөн	C73		Эмийн эмчилгээ	858,333	1.010
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E93	10510			6	Хөнгөн мэс засал	1,408,285	1.657
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E94	10520	Бамбай булчирхай болон бусад тодорхойгүй байршилтай хоргүй хавдар	D34-36	39.8, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5	Хүнд мэс засал	1,887,536	2.221
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E95	10030				Эмийн эмчилгээ	937,178	1.103
10	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин эмгэг	C73-C75, D34-D36, D44, E00-E96	10040	Инсулинээс үл хамаарах чихрийн шижин	E11		Эмийн эмчилгээ	312,421	0.368
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T19	11500	Түүдгэнцрийн болон суганцрын засврын эдийн өвчнүүд	N00-N08, N10-N12	54.98, 68.4	Хүнд мэс засал	344,399	0.405

11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T20	11010				Эмийн эмчилгээ	429,627	0.506
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T21	10060	Шээс чулуужих өвчин, цистит	N20-N23, N30-N32		Эмийн эмчилгээ	299,421	0.352
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T22	11510	Бөөрний сувганцрын завсрын эдийн бусад өвчин	N14-N16	38.95	Хүнд мэс засал	2,044,571	2.406
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T23	11020			Эмийн эмчилгээ	450,027	0.530	
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T24	11520	Бөөрний дутмагшил	N18-N19	39.27, 39.42	Хүнд мэс засал	550,311	0.648
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T25	11030			Эмийн эмчилгээ	350,700	0.413	
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T26	11040	Бөөр ба шээлэйн бусад эмгэг	N25-N29		Эмийн эмчилгээ	913,481	1.075
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T27	11530	Шээс ялгаруулах тогтолцооны бусад эмгэг	N39	70.5, 70.51, 71.79	Хүнд мэс засал	471,272	0.555
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T28	11050			Эмийн эмчилгээ	934,392	1.100	
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T29	11060	Тэвшинцрийхээс бусад бөөрний өмөн	C64		Эмийн эмчилгээ	218,878	0.258
11	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин эмгэг	C64-C68, D30, D41, N00-N39, N99, R30-R39, Q60-Q64, T30	11070	Мэс ажилбарын дараах шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	N99		Эмийн эмчилгээ	378,151	0.445
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q55	12500	Эр бэлэг эрхтэний бусад өвчин	N43-N44, N48-49, N50-N51	61.2, 61.3, 62.2, 62.5	Хүнд мэс засал	290,689	0.342

12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q56	12010				Эмийн эмчилгээ	197,465	0.232
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q57	12510			61.19, 62.9	Хөнгөн мэс засал	237,537	0.280
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q58	12520	Эр бэлэг эрхтэний төрөлх гажиг, манин	Q53-Q56	55.9, 58.47, 61.3, 62.5	Хүнд мэс засал	442,575	0.521
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q59	12020	Түрүү булчирхай томрох	N40-N42		Эмийн эмчилгээ	960,119	1.130
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q60	12530	Тээрхийн арьс хэт их, фимоз ба парафимоз	N47	61.3, 64, 64.91	Хүнд мэс засал	224,057	0.264
12	Эр нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C60-C63, D29, D40, N40-N51, Q53-Q61	12030			Эмийн эмчилгээ	117,883	0.139	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q52	13500	Эм бэлэг эрхтэний өмөн	C54-C57	65.31, 68.12, 68.40, 54.11, 54.23, 54.40, 54.92, 65.40, 65.51, 65.60, 66.51, 68.30, 68.45, 68.50, 88.76	Хүнд мэс засал	2,253,369	2.652
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q53	13510			Хөнгөн мэс засал	875,350	1.030	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q54	13520	Сальпингит, оофорить умайн хүзүүний үрэвсэл	N70-N72	46.9, 65.2, 65.21, 65.29, 65.3, 65.4, 65.41, 65.8, 65.81, 66, 66.02, 66.1, 66.2, 66.3, 66.32, 66.4, 66.5, 66.6, 66.61, 66.9, 66.99, 68.39, 68.4, 68.6, 68.1, 68.12, 68.21	Хүнд мэс засал	885,710	1.042
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q55	13010				Эмийн эмчилгээ	406,411	0.478
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q56	13530			69.59, 69.5, 69.9, 97.71	Хөнгөн мэс засал	406,747	0.479

13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q57	13540	Үтрээ ба оодойн бусад үрэвсэлт өвчин	N75-N76	71.2, 71.22, 71.23, 71.24, 71.9	Хүнд мэс засал	481,312	0.566
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q58	13020			Эмийн эмчилгээ	419,181	0.493	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q59	13550			Хөнгөн мэс засал	411,347	0.484	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q60	13560	Эм бэлэг эрхтэний үрэвсэлт бус өвчнүүд	N80-N81, N83-N95, N97-N98	47, 54.21, 65.1, 65.2, 65.21, 65.23, 65.24, 65.25, 65.29, 65.3, 65.31, 65.39, 65.4, 65.41, 65.49, 65.5, 65.6, 65.71, 65.8, 65.81, 65.9, 66.2, 66.4, 66.5, 66.62, 66.9, 67.38, 68.12, 68.2, 68.19, 68.2, 68.21, 68.29, 68.31, 68.4, 68.59, 68.6, 68.7, 68.71, 70.33, 70.5, 70.51, 7,1.2, 71.5, 71.7 71.9	Хүнд мэс засал	604,923	0.712
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q61	13030			Эмийн эмчилгээ	415,349	0.489	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q62	13570			Хөнгөн мэс засал	427,444	0.503	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q63	13580	Умайн лейомиом	D25	54.1, 65.2, 65.4, 65.41, 66.4, 68.2, 68.29, 68.3, 68.4, 68.40, 68.41, 68.5, 68.6, 68.61, 68.71, 68.9	Хүнд мэс засал	1,543,165	1.816
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q64	13040				Эмийн эмчилгээ	548,613	0.646

13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q65	13590			69.5, 69.59, 69.7, 97.71	Хөнгөн мэс засал	446,634	0.526
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q66	13600	Өндгөвчний ба бусад эм бэлэг эрхтэний хоргүй хавдар	D27-D28	65, 65.21, 65.22, 65.23, 65.31, 65.40, 65.60, 67.39, 68.40, 68.41	Хүнд мэс засал	1,681,582	1.979
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q67	13050			Эмийн эмчилгээ	251,010	0.295	
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q68	13610			86.1	Хөнгөн мэс засал	241,336	0.284
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q69	13620			Эм бэлэг эрхтэний шинж нь тодорхойгүй хавдар	D39	68.4	Хүнд мэс засал
13	Эм нөхөн үржихүйн эрхтний өвчин эмгэг	C51-C58, D06, D25-D28, D39, N70-N98, Q50-Q70	13060	Умайн хүзүүний өмөн	C53		Эмийн эмчилгээ	201,363	0.237
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O99	14010	Нэг ургийн хэвийн төрлөг	O80-O81		Эмийн эмчилгээ	531,440	0.625
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O100	14500			72.7, 73.01, 73.6	Хөнгөн мэс засал	559,092	0.658
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O101	14510	Кесарв хагалгаагаар нэг болон ихэр ургийг төрүүлэх	O82, O84	68.3, 74, 74.1	Хүнд мэс засал	1,525,611	1.795
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O102	14020			Эмийн эмчилгээ	785,774	0.925	
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O103	14520	Төрсний дараах үжил, халдварууд	O85-O86	68.4, 68.41	Хүнд мэс засал	1,563,070	1.839
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O104	14030			Эмийн эмчилгээ	448,196	0.527	
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O105	14530			69.59	Хөнгөн мэс засал	557,131	0.656
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O106	14540			Үр хөндөлт, умайн гаднах жирэмсэн ба цулцан хураатай холбоотой хүндрэл	O00-O02, O08	65.2, 65.3, 65.41, 66.4, 66.62, 66.95, 68.2, 68.29, 68.3, 68.4, 74.3	Хүнд мэс засал
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O107	14040	Эмийн эмчилгээ	215,025			0.253	
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O108	14550	33.92, 69.59, 69.5, 73.4	Хөнгөн мэс засал			254,040	0.299
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O109	14050	Протейнуритэй жирэмсний даралт ихсэх	O13-O14				Эмийн эмчилгээ

14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0110	14060	Жирэмсний үеийн эмгэг, төрөлттэй холбоотой хөхний эмгэг	020-022, 091-092		Эмийн эмчилгээ	273,470	0.322
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0111	14070	Төрөх үеийн тусламж үйлчилгээ, төрөхийн дараах хүндрэлүүд	040-045, 048-064, 032-036, 098-099		Эмийн эмчилгээ	576,019	0.678
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0112	14080	Хүйн ба ургийн дистрессээр хүндэрсэн төрөлт ба төрөлтийн дараа хүндрэл	068-069, 090		Эмийн эмчилгээ	324,588	0.382
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0113	14560	Өөр бүлэгт ангилсан өвчний үеийн остеопати	M90	69.1, 74	Хүнд мэс засал	1,135,134	1.336
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0114	14090			Эмийн эмчилгээ	755,866	0.889	
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0115	14570			73.6, 75.4	Хөнгөн мэс засал	730,500	0.860
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0116	14100	Жирэмсэн үеийн шээс - бэлгийн замын халдвар	023		Эмийн эмчилгээ	455,986	0.537
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0117	14110	Ихэр жирэмсэн	030		Эмийн эмчилгээ	616,683	0.726
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0118	14120	Жирэмсэнтэй холбоотой эхийн бусад өвчин	024-029		Эмийн эмчилгээ	717,701	0.845
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0119	14580	Хуурамч базлалт	047	66.95, 67.59	Хүнд мэс засал	524,697	0.617
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0120	14130			Эмийн эмчилгээ	523,443	0.616	
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0121	14140	Ихэс гадагшлахгүй байх, цус алдалтгүй	073		Эмийн эмчилгээ	306,677	0.361
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0122	14590			69.02, 69.59	Хөнгөн мэс засал	329,934	0.388
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0123	14150	Төрлөгийн үед хязан урагдах, бусад гэмтэл	070-071		Эмийн эмчилгээ	2,255,288	2.654
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0124	14160	Эх барихын бусад аргаар нэг ургийг төрүүлэх	083		Эмийн эмчилгээ	212,265	0.250
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0125	14600			69.02, 69.5, 69.59	Хөнгөн мэс засал	315,704	0.371
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0126	14610			74.91	Хүнд мэс засал	471,255	0.555
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0127	14170	Эмнэлгийн үр хөндөлт	004		Эмийн эмчилгээ	271,735	0.320
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	000-0128	14620			69.02, 69.5, 69.51, 69.59, 73.4	Хөнгөн мэс засал	272,690	0.321

14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O129	14180	Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үеийн протейнури ба даралт ихсэх эмгэг	O10-O11		Эмийн эмчилгээ	262,259	0.309
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O130	14190	Зулбалт	O05-O06		Эмийн эмчилгээ	258,995	0.305
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O131	14200	Үр хөндөлтийн үр дүнгүй үйлдэл	O07	69.59	Эмийн эмчилгээ	197,874	0.233
14	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	O00-O132	14630				Хөнгөн мэс засал	439,275	0.517
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q89	15010	Төрөхийн гэмтэл, перинаталь үед уушгинаас цус алдах	P10-P15, P26		Эмийн эмчилгээ	267,495	0.315
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q90	15020		P52, P57-P58		Эмийн эмчилгээ	927,103	1.091
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q91	15030	Ураг ба нярайн бусад эмгэгүүд	P53-P55, P59-P61, P70-P71, P80-P83, P92-P96		Эмийн эмчилгээ	292,507	0.344
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q92	15040	Төрөх үеийн бүтэлт, дистресс	P20-P22		Эмийн эмчилгээ	5,129,205	6.036
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q93	15050	Дутуу тээлт болон ураг бага жинтэй төрснөөс улбаалсан өөр бүлэгт ангилаагүй эмгэг	P07		Эмийн эмчилгээ	2,939,128	3.459
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q94	15060	Нярайн хахах хамшинж	P24	34.91	Эмийн эмчилгээ	159,891	0.188
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q95	15500				Хөнгөн мэс засал	1,141,158	1.343
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q96	15070	Перинаталь үед үүссэн амьсгалын ба зүрх судасны эмгэг	P27-P29	86.09	Эмийн эмчилгээ	862,535	1.015
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q97	15510				Хөнгөн мэс засал	404,531	0.476
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q98	15080	Төрөлх вируст халдвар	P35		Эмийн эмчилгээ	1,055,020	1.241
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q99	15520	Нярайн бактерт үжил ба халдварууд	P36-P39.3	85	Хүнд мэс засал	304,527	0.358
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q100	15090				Эмийн эмчилгээ	488,350	0.575
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q101	15530				Хөнгөн мэс засал	240,694	0.283
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q102	15100	Нярайн арьсны халдвар	P39.4-P39.9		Эмийн эмчилгээ	418,609	0.493
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q103	15540		P76-P78	46.9, 48.26	Хүнд мэс засал	2,217,116	2.609

15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q104	15110	Ураг ба нярайн хоол боловсруулах тогтолцооны хямрал			Эмийн эмчилгээ	439,397	0.517
15	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	P00-P96, Q84-Q105	15120	Нярайн тархины хямрал	P91		Эмийн эмчилгээ	275,390	0.324
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q99	16010	Цус багадалт ба цус бүлэгнэлтийн хямрал	D50-D53, D60-69		Эмийн эмчилгээ	789,051	0.928
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q100	16020	Хожкины өвчин	C81		Эмийн эмчилгээ	85,404	0.100
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q101	16030	Хожкины бус уутанцрын ба нэвчмэл лимфом	C82-C83		Эмийн эмчилгээ	690,125	0.812
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q102	16040	Миелом ба плазмоцитын өмөн	C91-C95		Эмийн эмчилгээ	1,523,689	1.793
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q103	16050	Цусархаг тууралт ба цус алдлын бусад эмгэг	D69		Эмийн эмчилгээ	239,265	0.282
16	Цус, цус төлжүүлэх эрхтэний өвчин, дархлааны механизм хамарсан эмгэг	C81-C97, D47, D50-D89, Q90-Q104	16060	Ретикулохистоцит тогтолцооны ба тунгалаг торлогыг хамарсан зарим өвчин	D76		Эмийн эмчилгээ	176,026	0.207
17	Ялгарал багатай хавдрууд	C76-C80, C97, D03, D07, D09, D17-D22, D45-D46, D48	17500	Өөхөн эд, холбох ба бусад зөөлөн эдийн хоргүй хавдар	D17-D21	8.2, 8.22, 8.23, 8.25, 8.9, 10.3, 82.22, 83.19, 86.2, 86.20, 86.9, 40.29, 40.30,	Хүнд мэс засал	413,255	0.486
17	Ялгарал багатай хавдрууд	C76-C80, C97, D03, D07, D09, D17-D22, D45-D46, D49	17010				Эмийн эмчилгээ	203,766	0.240
17	Ялгарал багатай хавдрууд	C76-C80, C97, D03, D07, D09, D17-D22, D45-D46, D50	17510			83.49, 86, 86.0, 86.01, 86.04, 86.09, 86.3, 88	Хөнгөн мэс засал	285,303	0.336

17	Ялгарал багатай хавдрууд	C76-C80, C97, D03, D07, D09, D17-D22, D45-D46, D51	17520	Полицитеми, чөмөгний дисплазийн хамжинжүүд	D45-D46	40.3	Хүнд мэс засал	679,047	0.799
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B99	18010	Бактерт бусад өвчин	A32-A38, A75-A79		Эмийн эмчилгээ	525,096	0.618
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B100	18020	ХДВ-т тодорхойгүй өвчин	B24		Эмийн эмчилгээ	2,425,437	2.854
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B101	18500	Бусад эрхтэний сүрьеэ	A18	81.07, 81.11, 83.9	Хүнд мэс засал	1,414,148	1.664
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B102	18030			Эмийн эмчилгээ	381,425	0.449	
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B103	18510	Түгмэл сүрьеэ	A19	32.3, 34.51	Хүнд мэс засал	2,489,961	2.930
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B104	18040			Эмийн эмчилгээ	2,362,620	2.780	
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B105	18520			Хөнгөн мэс засал	1,333,806	1.570	
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B106	18050	Ёлом	A46		Эмийн эмчилгээ	620,366	0.730
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B107	18060	Тодорхойгүй байрлалын вирус халдвар	B34		Эмийн эмчилгээ	528,691	0.622
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B108	18530	Эхинококкоз [бэтэг]	B67	49, 50.29	Хүнд мэс засал	650,326	0.765
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B109	18070	Вируст энцефалит	A84-A85		Эмийн эмчилгээ	536,622	0.631
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B110	18080	Бруцеллэз	A23		Эмийн эмчилгээ	661,128	0.778
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B111	18090	Халдварт ба шимэгчт өвчинтэй хавсарсан хүний дархлал хомсдолын вирус [ХДВ] өвчин	B20		Эмийн эмчилгээ	845,459	0.995
18	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	A18-A38, A40-A99, B20-B112	18100	Мөөгөнцөртөх, үлд, кандидоз	B35-B37		Эмийн эмчилгээ	210,642	0.248

19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R46	19010	Шизофрени, оюуны хөнгөн хомсдол	F20, F23, F70		Эмийн эмчилгээ	1,743,557	2.052
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R47	19020	Биеийн хэлбэрийн ба неврозын эмгэгүүд	F45, F48		Эмийн эмчилгээ	573,452	0.675
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R48	19030	Шизофренийн хэвшинжит эмгэг	F21-F22		Эмийн эмчилгээ	624,375	0.735
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R49	19040	Нойрны органик бус эмгэгүүд ба оюуны хүндэвтэр хомсдол	F51, F71		Эмийн эмчилгээ	2,090,649	2.460
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R50	19050	Хүүхэд ба өсвөр насанд эхлэх зан төрхийн болон сэтгэл хөдлөлийн эмгэгүүд	F90-F95, F98		Эмийн эмчилгээ	383,798	0.452
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R51	19060	Сэтгэцийн органик эмгэг	F00-F06		Эмийн эмчилгээ	927,726	1.092
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R52	19070	Сэтгэл хөөрөх нэг удаагийн тохиол	F30		Эмийн эмчилгээ	793,520	0.934
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R53	19080	Стрестэй холбоотой эмгэгүүд	F40-F44		Эмийн эмчилгээ	934,849	1.100
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R54	19090	Бие хүний өвөрмөц ба холимог эмгэг	F60-F62		Эмийн эмчилгээ	750,931	0.884
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R55	19100	Хөгжлийн ерөнхий эмгэгүүд	F84		Эмийн эмчилгээ	1,096,159	1.290
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R56	19110	Хоёр туйлт сэтгэл цочирдлын эмгэг	F31		Эмийн эмчилгээ	1,077,712	1.268
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R57	19120	Органик бус солиорох эмгэг	F24-F29		Эмийн эмчилгээ	3,021,106	3.555
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R58	19130	Сэтгэл гутрал	F32-F34		Эмийн эмчилгээ	1,317,365	1.550
19	Сэтгэцийн өвчин, эмгэг	F00-F09, F20-F99, R40-R59	19140	Оюуны хүнд хомсдол	F72-F78		Эмийн эмчилгээ	2,988,377	3.517

20	Архи, тамхины хэрэглээ, үүнтэй холбоотой сэтгэцийн эмгэг	F10-F19	20010	Олон төрлийн сэтгэц идэвхит ба донтолт үүсгэх бодисыг хослуулан хэрэглэсний улмаас үүсэх сэтгэц болон зан төрхийн эмгэгүүд	F19		Эмийн эмчилгээ	1,833,732	2.158
20	Архи, тамхины хэрэглээ, үүнтэй холбоотой сэтгэцийн эмгэг	F10-F19	20020	Инсулинээс үл хамаарах чихрийн шижин	E11		Эмийн эмчилгээ	717,763	0.845
20	Архи, тамхины хэрэглээ, үүнтэй холбоотой сэтгэцийн эмгэг	F10-F19	20030	Архины шалтгаант сэтгэцийн болон зан төрхийн эмгэгүүд	F10		Эмийн эмчилгээ	1,266,049	1.490
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T98	21500	Түнх ба гуя орчмын өнгөц гэмтэл, шарх, дунд чөмөгний хугарал	S70-S72	1.9, 86.69, 78.5, 78.6, 79.15, 79.35, 81.51, 81.52	Хүнд мэс засал	1,358,043	1.598
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T99	21010			Эмийн эмчилгээ	535,876	0.631	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T100	21510			Хөнгөн мэс засал	1,316,789	1.550	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T101	21520	Өвдөг ба шилбэний гэмтэл	S80-S81, 83-S86	79.3, 81.45, 83.64, 82.53, 83.14, 86.22, 86.69	Хүнд мэс засал	1,397,472	1.644
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T102	21020			Эмийн эмчилгээ	553,492	0.651	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T103	21530	Цээжний болон хэвлийн хөндийн эрхтэний гэмтэл	S23-S29, S36	34.82, 41.5, 46.75, 54.19	Хүнд мэс засал	1,619,333	1.906
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T104	21030			Эмийн эмчилгээ	1,701,719	2.002	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T105	21540			Хөнгөн мэс засал	1,927,334	2.268	

21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T106	21550	Мөр ба бугалга, шууны гэмтэл	S43-S46, S53-59	39.31, 79.39, 4.03, 4.3, 4.43, 4.6, 82.42, 82.43	Хүнд мэс засал	813,999	0.958
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T107	21040			Эмийн эмчилгээ	596,413	0.702	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T108	21560			Хөнгөн мэс засал	796,471	0.937	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T109	21570	Бугуй ба сарвууны гэмтэл	S60-S61, S67-S69	86.22, 86.61, 86.62, 86.73, 83.14, 83.19	Хүнд мэс засал	881,762	1.038
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T110	21050			Эмийн эмчилгээ	400,860	0.472	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T111	21580			Хөнгөн мэс засал	1,427,699	1.680	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T112	21590	Шилбэ, шагай, тавхайн гэмтэл	S87-S88, S92-S98		Хүнд мэс засал	749,527	0.882
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T113	21060			Эмийн эмчилгээ	787,889	0.927	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T114	21070	Хүзүүний гэмтэл, цээжний өнгөц гэмтэл, шарх	S13-S21		Эмийн эмчилгээ	1,821,281	2.143
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T115	21080	Түнх ба гуяны гэмтэл	S73-S76		Эмийн эмчилгээ	527,563	0.621
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T116	21600	Шилбэний яс шагайн хамт хугарах	S82	78.6, 79.1, 79.16, 79.3, 79.36	Хүнд мэс засал	478,742	0.563
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T117	21090			Эмийн эмчилгээ	475,133	0.559	

21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T118	21610			93.51	Хөнгөн мэс засал	272,368	0.321
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T119	21620	Шагай ба тавхайн өнгөц гэмтэл, шарх	S90-S91	59.9, 83.14, 86.69	Хүнд мэс засал	1,503,466	1.769
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T120	21100	Биеийн олон хэсгийг хамарсан хугарал, гэмтэл	T02-T03		Эмийн эмчилгээ	141,560	0.167
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T121	21110	Пестицидын хордуулах нөлөө	T60		Эмийн эмчилгээ	1,317,518	1.550
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T122	21630	Өөр бүлэгт ангилаагүй ажилбарын хүндрэл	T81	78.69	Хүнд мэс засал	1,332,308	1.568
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T123	21640	Протез, суулгац ба шилжүүлэн суулгасан эдийн хүндрэл	T83-T84	68.4, 69.4	Хүнд мэс засал	538,471	0.634
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T124	21650			69.59, 69.97	Хөнгөн мэс засал	399,036	0.470
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T125	21660	Гадны шалтгааны ба тодорхойгүй нөлөөллийн үлдэц	T95-T98	86.63, 86.64, 86.84	Хүнд мэс засал	1,267,773	1.492
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T126	21120			Эмийн эмчилгээ	1,098,667	1.293	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T127	21130	Хүзүү ба их биеийн гэмтлийн үлдэц	T91		Эмийн эмчилгээ	1,564,381	1.841
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T128	21670	Дээд мөчний гэмтлийн үлдэц	T92	4.49, 4.6, 78.62, 78.63, 78.69, 82.79	Хүнд мэс засал	617,735	0.727
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T129	21140			Эмийн эмчилгээ	615,074	0.724	

21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T130	21680	Доод мөчний гэмтлийн үлдэц	T93	78.65, 78.67, 86.22	Хүнд мэс засал	1,106,580	1.302
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T131	21150	Хүзүүний өнгөц гэмтэл, шарх	S10		Эмийн эмчилгээ	1,027,937	1.210
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T132	21690	Хүзүү хугарах	S12	48.5, 81.02, 84.51	Хүнд мэс засал	1,246,703	1.467
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T133	21700	Хавирга, өвчүү ба сээр хугарах	S22	3.53	Хүнд мэс засал	4,611,780	5.427
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T134	21160			Эмийн эмчилгээ	797,098	0.938	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T135	21710	Хэвлий, зоонуруу ба аарцгийн өнгөц гэмтэл, шарх	S30-S31	56.82, 64.41, 71, 71.4, 71.9	Хүнд мэс засал	159,126	0.187
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T136	21170			Эмийн эмчилгээ	1,452,180	1.709	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T137	21720	Бүсэлхий нуруу ба аарцаг ясны хугарал	S32	3.53, 79.39	Хүнд мэс засал	1,926,573	2.267
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T138	21180			Эмийн эмчилгээ	586,989	0.691	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T139	21730			Хөнгөн мэс засал	920,319	1.083	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T140	21740	Хэвлий, зоонуруу ба аарцгийн гэмтэл	S37-S39	55.5, 55.81	Хүнд мэс засал	2,006,079	2.361
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T141	21190			Эмийн эмчилгээ	1,550,698	1.825	

21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T142	21200	Мөр ба бугалгын өнгөц гэмтэл, шарх	S40-S41		Эмийн эмчилгээ	421,318	0.496
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T143	21750	Мөр ба бугалгын хугарал	S42	78.62, 79.01, 79.11, 79.3, 79.31	Хүнд мэс засал	898,627	1.057
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T144	21210			Эмийн эмчилгээ	1,633,648	1.922	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T145	21760			93.51	Хөнгөн мэс засал	506,092	0.596
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T146	21770			86.69	Хүнд мэс засал	784,594	0.923
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T147	21220	Шууны өнгөц гэмтэл, шарх	S50-S51		Эмийн эмчилгээ	301,264	0.355
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T148	21780			86.28	Хөнгөн мэс засал	1,550,331	1.824
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T149	21790	Шууны ясны хугарал	S52	60.9, 79, 79.12, 79.3, 79.32	Хүнд мэс засал	507,430	0.597
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T150	21230			Эмийн эмчилгээ	205,325	0.242	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T151	21800	Бугуй ба сарвууны хугарал	S62	79.3, 79.31	Хүнд мэс засал	410,926	0.484
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T152	21240			Эмийн эмчилгээ	493,301	0.580	
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T153	21810	Бугуй ба сарвууны үений гэмтэл	S63-S66	4.3, 4.43, 82.4, 82.42, 82.43, 82.56, 82.79	Хүнд мэс засал	647,040	0.761

21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T154	21250				Эмийн эмчилгээ	384,917	0.453
21	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	S10-S99, T00-T14, T36-T88, T91-T155	21820			20.01, 79.84	Хөнгөн мэс засал	371,896	0.438
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T35	22500	Бугуй ба сарвуу халууны үйлчлэлээр түлэгдэх, I зэрэг	T23.0-T23.1	86.62	Хүнд мэс засал	316,963	0.373
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T36	22010				Эмийн эмчилгээ	468,549	0.551
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T37	22510	Мөрний бүслүүр, дээд мөч, бугуй ба сарвууны хэсгийн III зэргийн түлэгдэл	T22.3-T22.7, T23.7	86.69	Хүнд мэс засал	1,633,947	1.923
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T38	22020				Эмийн эмчилгээ	438,590	0.516
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T39	22520	Түнх ба доод мөчний шагай ба тавхайны түлэгдэл, III зэрэг	T24.3, T25.3	86.69	Хүнд мэс засал	1,143,795	1.346
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T40	22030				Эмийн эмчилгээ	862,645	1.015
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T41	22040	Түнх ба доод мөчний шагай ба тавхайнаас бусад хэсэг халууны үйлчлэлээр түлэгдэх, зэрэг тодорхойгүй	T24.0		Эмийн эмчилгээ	396,904	0.467
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T42	22530	Бусад дотор эрхтэн халууны ба химийн үйлчлэлээр түлэгдэх	T28	42.85	Хүнд мэс засал	275,932	0.325
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T43	22540				Хөнгөн мэс засал	205,742	0.242
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T44	22550	Биеийн олон хэсэг халууны ба химийн үйлчлэлээр түлэгдэх	T29	86.67	Хүнд мэс засал	1,666,306	1.961
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T45	22050				Эмийн эмчилгээ	2,798,495	3.293
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T46	22060	Биеийн олон хэсгийн ба тодорхойгүй хөлдөлт	T35		Эмийн эмчилгээ	273,477	0.322
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T47	22560	Эдийн үхжилтэй хөлдөлт	T34	84.12, 86.22	Хүнд мэс засал	1,764,374	2.076
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T48	22070				Эмийн эмчилгээ	929,596	1.094
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T49	22570			Хөнгөн мэс засал	1,673,352	1.969	
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T50	22080	Мөрний бүслүүр ба дээд мөчний бугуй ба сарвуунаас бусад хэсэг халууны ба химийн үйлчлэлээр түлэгдэх	T22		Эмийн эмчилгээ	165,036	0.194

22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T51	22580	Толгой ба хүзүүний түлэгдэл, III зэрэг	T20.3	86.69	Хүнд мэс засал	2,817,619	3.316
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T52	22090				Эмийн эмчилгээ	877,238	1.032
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T53	22100	Их бие халууны үйлчлэлээр түлэгдэх, зэрэг тодорхойгүй	T21.0		Эмийн эмчилгээ	231,166	0.272
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T54	22110	Их биеийн түлэгдэл, III зэрэг	T21.3		Эмийн эмчилгээ	994,596	1.170
22	Түлэгдэл	T20-T25, T28-T55	22590	Мөрний бүслүүр ба дээд мөчний бугуй ба сарвуунаас бусад хэсгийн түлэгдэл, II зэрэг	T22.2	86.63	Хүнд мэс засал	688,942	0.811
								849,815	